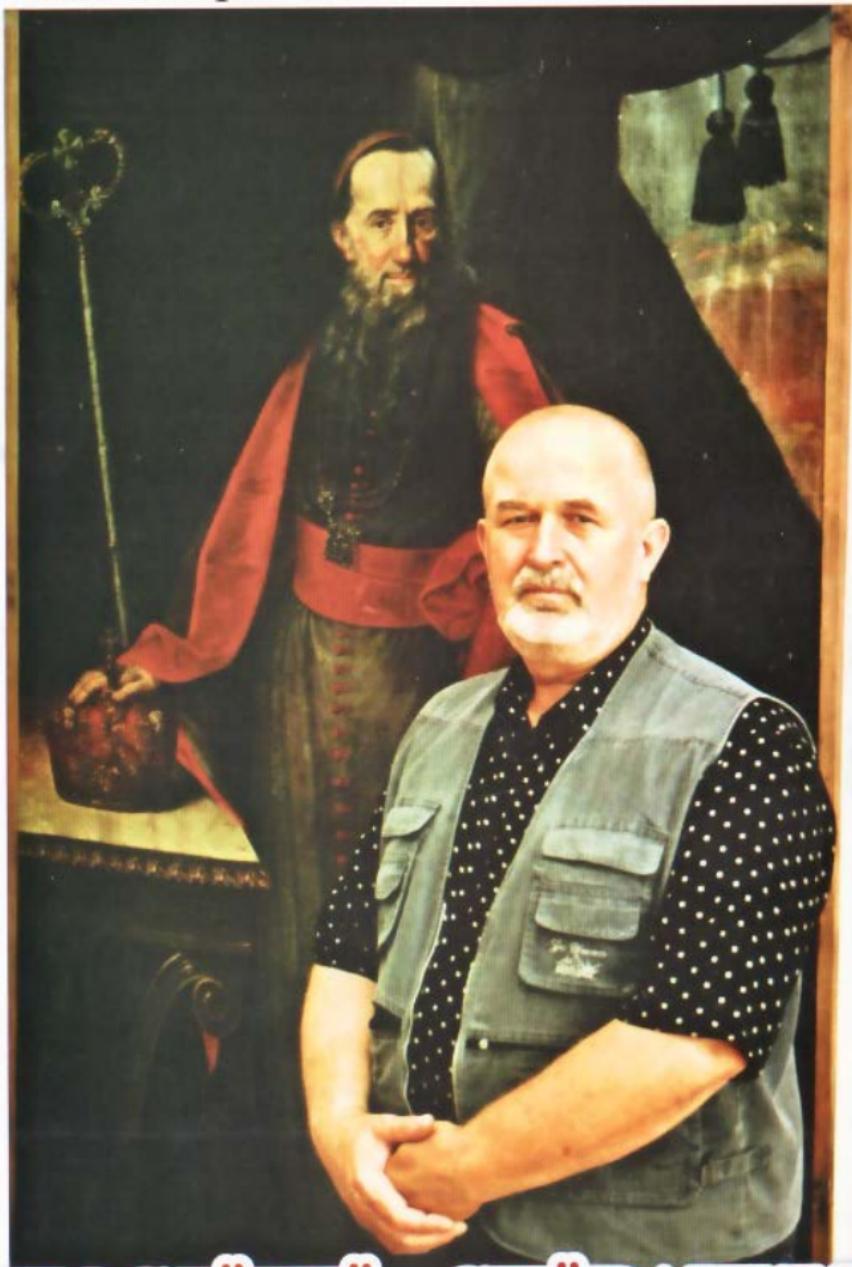
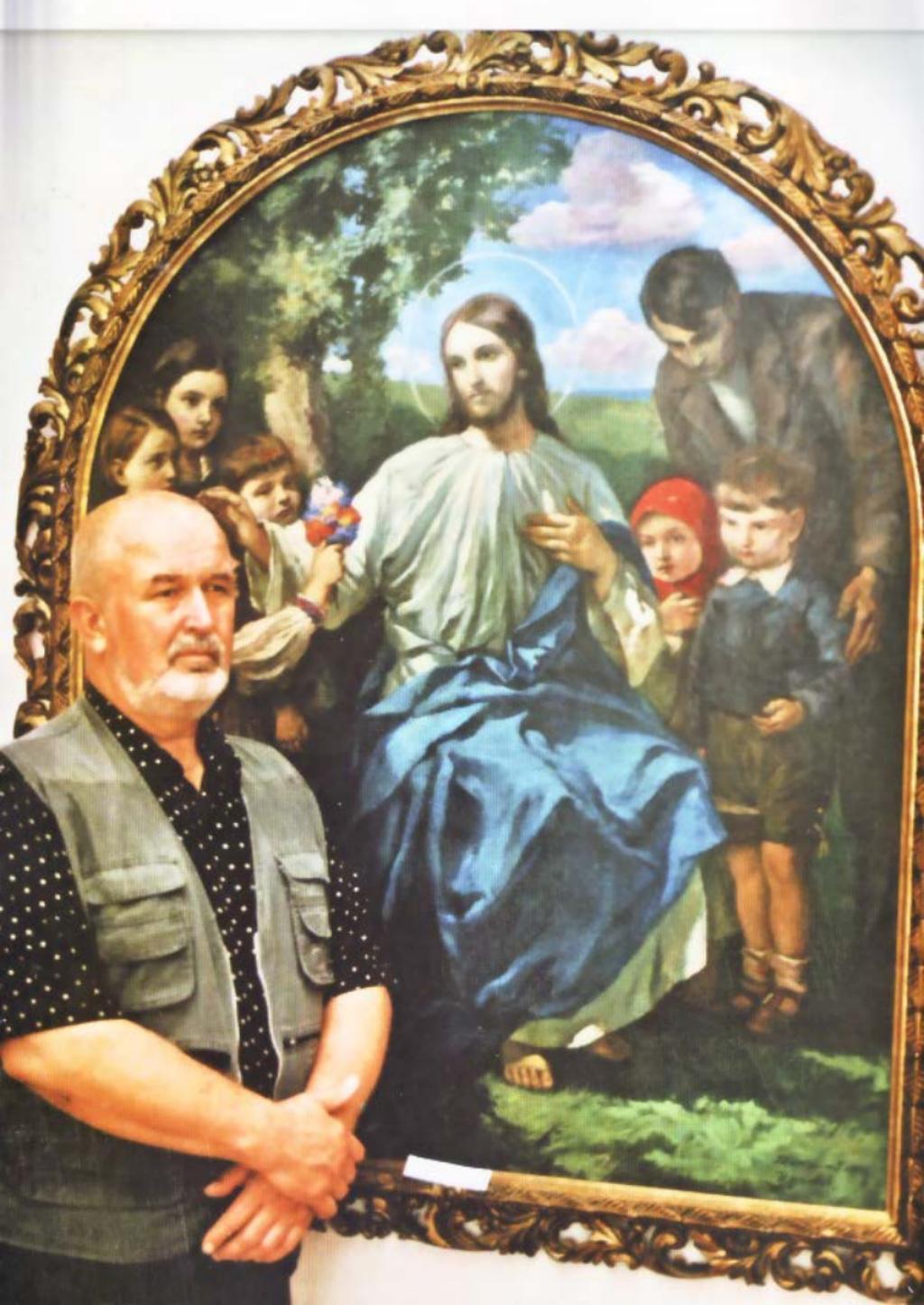

Іван Петровцій

ПОСЛІДНІ СПЮВАНКИ

ИВАН ПЕТРОВІЙ

ПОСЛІДНІ СПІВАНКИ

РУСИНСЬКА ПОЕЗІЯ

Висорогаєсть істину
Ваня Петрович Макарчук
зоз сердечніше
погано відмови —
автор —
Іван Реміо-Буйт
зоз Іскороги
Літографія
13 грудня 2004 р.

2004

Heinz

**ДОТИПИРЮШНІ РУСИНСЬКІ ВЫДАНЯ
Івана ПЕТРОВЦЯ:**

КНИГИ:

1. Діалектарій, або ж Мила книжочка русинської бісіды у віршах, 1993 г.
2. Наші співвакы, 1996 г.
3. Наші и нинаші співвакы, 1999 г.
4. Битангіські співвакы, 2001 г.

АВТОРСЬКА НОВИНКА:

"Русинська бісіда" –
сентябрь 1997 – апріль 2001
(15 чисел).

Майдоргым,
майрйдным

Нянькови Юрови,
Мамцї Гафій /прощена бы/,
сестрї Марійи /прощена бы/,
сестрї Аннї /прощена бы/,
сестрї Яринї,
братови Васильови

йсю книжку присячуву –
з любовльов ! –

Іван, автор.

СПІВАНКА НА УДКРЫТЯ КНИГИ

Кой я йсе пишу – щи м живый.
Кой ты йсе читаш – я вже вмерлый.
Сись шор стиха – ош бы сътый! –
Тобі ни явить лик мий стерлый.

Я – быв! – й ни думав, ош я – е! –
Та й ни гадав, ош я – ни буду!.. –
Лище світилося мое,
И дыхали глубоко груди,

Думки ройила голова,
Кров тілом серце розгanyaло...
И – раз! – лише душа жива...
А тіло – вмерло, и – пропало...

В сисе повірати трудно –
Нигде ни видко вже й мий прах! –
Та як бы вто ни было чудно:
Я єм живый – у сих словах!

А йсі слова мої – РУСИНСЬКІ! –
Сяті, безсмертні наяву.
Ты видиш – читаш йих! – інниськы! –
И я – інниськы! – в них живу!

СПІВАНКА ЗА ПАХНЯЧЫЙ ДОЩ

Пахне старомодными стихами
Листя сливы в нашему саду,
В тому, што шумів ищи для мамы,
Што щи відів маму молоду.

Бо ни раз ми мама говорила,
Ош у сливах дощ каммáй глухый...
Мама в первый раз ми утворила
Вóзёр в сад,
 у дощ,
 в стихы!

СПЮВАНКА ЗА ЖИВОЕ РУСИНСЬКОЕ СЛОВО

Я – свідок живого русинського слова,
Якос русинам сам Бог даровав:
Уд Бога безсмертнов є світа основа,
Уд Бога безсмертні русинські слова.

Прападіїв моїх в часы безберегі –
Русинські слова, гикой звізды, вели.
Русинськос слово є альфа й омега
Усього, што має русин на земли.

У ночи кромешнів мы з ними безсмертні –
Сонцями нам світять русинські слова.
Ни дам урагам изгирити, истерти
Тот дар, што русинам сам Бог даровав!

СПІВАНКА ЗА МЇЙ ХРЕСТ

У полуднє цвітної неділі.
Кой пїп службу у церкви кїнчав,
Склав им навхрест слова свої смілі,
И тот хрест им у руки узяв.

Айбо чуву – в руках го ни вдержу:
Сила моя для сього мала!..
Тай на пличі го сам ни завержу...
Й туйки чилядь мені помогла:

Хрест – на пличох є, ноги – ги струны
Уд страшної напруги гудуть!..
Ткось ми каже, ош люде розумні
Таку тяжість на себе ни взьмутъ...

Айбо най ми тко хоче вто каже:
Сись хрест мїй, и мені го нести –
Хоть ребром най на серце ми ляже,
Буду з ним на Голгофту ити!

Тайні символы хресного ходу –
И павісы, й сята курагов
Вже били. Та ни было народу,
Што зо мнов на Голгофту бы йшов!

Лем кой слово ся світлом имило
На хрестови горіти й цвісти,
Українцями вчмелена чилядь
В три потоки яла за мнов йти.

А в русинів уд Бога с сохта –
Каждый путь до кінця идеме:
Хоть высока русинська Голгофта,
Терпеливо свій хрест несеме.

СПЇВАНКА СЛОВЕСНА

Чесно кажучи, нияк ни розуміву,
Як бым я без слова нашого прожив:
Я уд бисїды русинської пянїву,
Ги уд палинки, што зварена из слив,

Ги уд вітру, што травичку гладить ярню,
Ги уд первого зимушнього снїжку! –
Треба быти онь до глухости бездарним,
Вбы ни чути в слові музыку мнякку!...

Я за каждым словом вижу воздух синій,
В каждим слові чуву теплуню землї!..
Рїдна бисїда – тото цирковна скриня,
Де лежать дары велиki і малi!

В церкви тiв стойить Духнович за престолом,
Й тихим голосом ся звiдати дiточек:
– Ци видали съте як носять жовтi пчолы
Дикий мед из тарканистых косичок?!..

Так и мы свою земну любов до Бога
Возносим на небеса в своих словах –
З рiдним словом по житю иде дорога
Вся напахнена у тарканистых косичках!

Рїдна бисїдо русинська, я без тебе,
Ги на полю пустый колос без зерна:
Ты – мiй колос, ты – мiй голос златостеблый,
Дни: вчорашний, днишний и – будучина!

БОГ – РУСИН

Бог – русин,
бо має клебаню
таку, ги мій няньо.

Бог – русин,
бо пелехатий и блідый
такий, ги мій дідо.

Бог – русин,
бо край мій любовльов обняв
так, гикой я.

БОГ ЛЮБИТЬ

Коли щи моя Мамка жила,
Та говорила ми, ош Бог
Вдыхати любить из кадила
Солодкий ладану дымок.

Кой зимний вітер снігом фукать,
Тріщить мороз по всых світах,
Бог любить гріти ззяблі руки
В половенівучих свічках.

Коли душа у світ проклятый
Молитву ллє, ги чисту кров,
Бог любить з неба прилітати
На крилах наших молитов.

СПІВАНКА ЗА ДВА ВЕЛІКІ СЯТКИ

Кой вповім слово: ПАСКА,
Вать слово: РОЖДЕСТВО,
Якась небесна ласка
Сповняє ми єство.

Бо лем в різдвяний вичір
Звучать на всі часы
В чоловічеських річах
Янгельські голосы.

Казала мені Мамка
И Нянько ми казав,
Ош Божий Сын на Паску
Смерть смертію поправ.

Лле Бог з небес розверстых
На Паску й Рождество
В серця сумні – блаженство,
А в скорбні – торжество!

СПІВАНКА ЗА КОЛЯДУ

Искриться різдвяна звізда
В руках у дітвака.

Звенить колядка молода
Над білостив сніжка.

Пуд возір стали цімборы
И колядувуть з ним.
Из хыжі здритъ газда старый,
Ги сивый херувим.

Газдыня в блюді колачі
Несе колядникам...
У ніч йсю двирі без ключів –
Удкриті вшыткым нам.

Удкриті и ворота в рай,
Гинтам – на небесі!
Лем – в співах бога прославляй,
В души – любов неси!

Одіті в гуньки дітвакы,
Обуті в постолы
Несуть сященні колядки
В сись вечір веселый.

СПЮВАНКА ЗА РЇЗДВЛЯНУ ЯЛИНКУ

Днісь рай земний – рїздвляна нїч! –
Пресвітлый снїг летить до вїч.
В хыжах зелені ялинки,
На них ся гінтауть бавкы:
Овечки з баршуну цвітні,
Зубаті вовчкы смішні,
Одіті в гуні вічарі,
Із скла піцькі кандирі,
Із ряндя зшиті дяволы,
І білокрылі янгелы,
Солодка оща, цукоркы...
На ялинки здрять дітвачки
И тягнуть вд ним свої ручки:
Днісь рай земний – рїздвляна нїч! –
Сята краса летить до вїч.
Колядка чиста из душі
Христа прославити спішить!

СПІВАНКА ЗА ВТО, ЯК Я ПРОЗРІВ

Коли мене мій злый ураг топтав,
Я чувствав присутствіс Христа
У свому тїлї, што ся розривало,
Што вже послідньов кровльов истікало.
Коли вже й очи м вдоперти ни мог,
Я чув як теплымиа рукома Бог
Побитым сирцом в грудьох тормосив,
И тїло мос над зимльов зносив.
Нитко ни відів Божої руки,
Што ня вела, кой зломлені кисткы
В ногах ми хрусконїли и білїли!..
Йой, як мене болїло мос тїло!
Айбо была в блаженстві ми душа,
Бо вже нитко з врагїв ми ни мішав
Узріти лик пресвітлого Ісуса! –
Вдтовды душов лем вд ньому я тулюся.

СПІВАНКА ЗА ШАРХАНТЬ

У півночі м уишов из хыжі на двір,
Там місяць лучами точив мій топір.
А звізды ся бавили в мойів тайстрині,
И три босорканії играли в долині.
Світилася в потоці золотом рінь.
Стояв пуд воротами білый мій кінь.
Горі, надо мнов, было синьое небо,
Но, иппен такос, ги зараз ми треба.
Была в босоркань ворожилна игра,
Й хоть я их з долини нигде ни тіряв,
Та лишили бавку свою босорканії,
Кой віділи як у тайстрину м клав камінь.
Топір взяв у руки – типир им лигінь:
Я свиснув, и вд мині прибіг білый кінь.
Но, де тата шарханть, што в північ з села
Уже ни єднос дівча понесла?!..
И звізды, и місяць ми світять – всьо видко,
Як я йду из шархантьюв грізнов на битку.
Взяли босорканії з жебіїв жеболовкы,
З слизами на очох ми махавуть мовчки.
Ни плачте, солодкі мої босорканії,
Я вбю туту шарханть – zo мнов є мій камінь.
Я держу в руках величезный топір,
И чуву – гуркоче вже шарханть из гір.
Типир буде битка! Типир буде бйй!
Єдно: я, ци шарханть ся верне в Осій...

СПЮВАНКА ЗА ПРИХЇД ДИЯВОЛА

Спрятається місяць за хмары домак.
Вітер селови приносить злі вісти.
В череві неба згущавуться звізды.
В череві матери плаче дітвак.

Мало коли аттака быватъ нїч –
Страх, гикой пес, остро нерви нам лиже:
Дявїл готує ся йти в кажду хыжку –
Йде вже до нас!.. И – ни вчинименич...

СПІВАНКА ЗВІДАЛНА

Житя!

Як без смерти уд тебе втікнути?

Питя!

Як из склянков уд тебе вдвыкинути?

Вино!

Доки лишу ся пити, всьо упю тя!

Зерно!

Я ни сіяв, й ци я укошу тя?

Багов!

Як без тебе ніч темну удсідіти?

Любов!

Як при сліпості твойїв штось відіти?

Гріхи!

Як без вас у рай пекла потрафити?

Стихи!

Як вас в камері серця запрятати?

Коса!

Никошеной вставы напудилася?!..

Краса!

Ни спасла світ – сама попаскудилася ?!?.

СПІВАНКА-ПЛАЧ ЗА МОЙІВ МАМКОВ

В мені росте й цвіте зелений сад,
И пахнуть мнов придумані косіці.
А кой вночі махну своїв правицив,
З небес ся сыпле чудный звіздопад.

Я не придумав лем єдно: слзы –
Они течуть кой думаву за маму...
Я вже й ни утираву их руками,
Ай лем у хыжи здрю на образы,

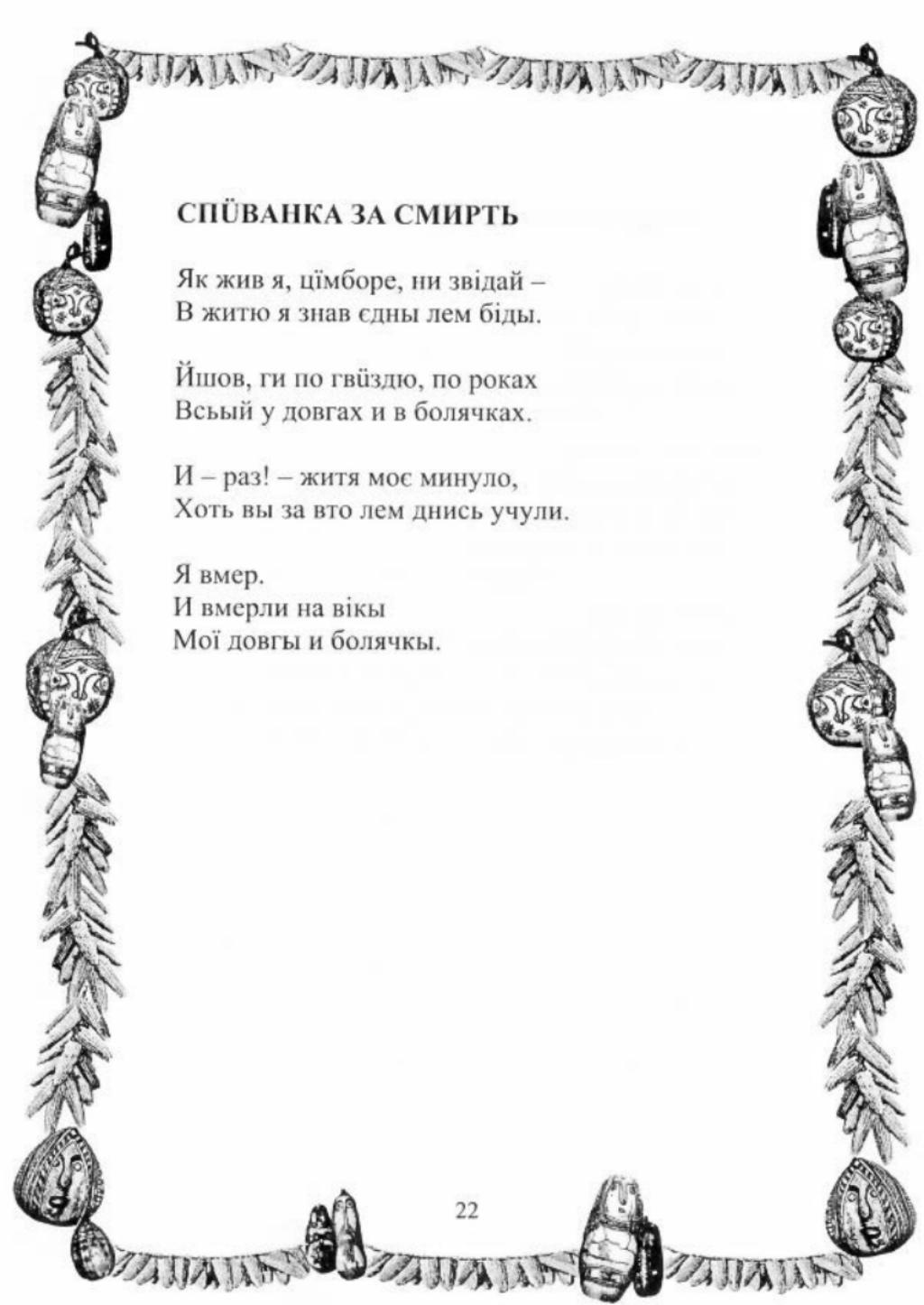
Де меже всьых сятых є мамин лик –
Гурка судьба в нüm радости ни стерла.
А я до нього всьыв душив приник,
И ... плачу! Плачу!.. – мамка моя вмерла...

СПІВАНКА ЗА ПОСЛІДНЬОС ЧЕКАНЯ

Я скоро вмру –
вже вижу зубы Смерти:
її кісткавий рот
на мене удопертий.

Меж нив и мнов
дуже курта дорога –
добре, што уйна Смирть
храмле на ліву ногу:

храмлючи, йде
безноса, безока, боса –
вже не живу:
паруву тучну свою шию
пуд її остру косу.

СПІВАНКА ЗА СМИРТЬ

Як жив я, цімборе, ни звідай –
В житю я знав єдны лем біды.

Йшов, ги по гвіздю, по роках
Всьой у довгах и в болячках.

И – раз! – житя мос минуло,
Хоть вы за вто лем днись учули.

Я вмер.
И вмерли на вікы
Мої довгы и болячки.

СПІВАНКА ЗА СМЕРТЕЛНУ ТАЙНУ

Розділно вшытко в сьому світі –
Твоє житя и моя смирть:
Мені товды прийшло ся жити,
Ты на земли живеш типир.

Ходити по земли – вто файно,
Лежати в гробі – вто гнитя.
Лем смирть безсмертну мас тайну,
Яку ни має всюо житя.

Хоть тот, тко завтра ся уродить,
За нас ни вповість ни слівця,
Бо як житя, так смирть ни годен
Порозуміти до кінця.

СПІВАНКА ПОСМЕРТНА

Я вмер. У землю верли тіло,
И там – гниє.
Душа у небо полетїла,
И там – жиє.

Ушытко вто, што здріли очи
Туй, дотепер,
Я бўлше відїти ни хочу –
Я сплю. Я вмер.

Я пережив ушыткы біды,
Фурт – битїжный...
А уцціть я уже лем пйду
На Суд Страшный.

СПЕРЕДСЛОВО ДО ДВАДЦЯТИДВОМНОЇ ЗАПИСКИ САМОУБИЙЦІ

Што сисе за земля?!.
Я за нїї написав ушытко –
за глину, за траву, за дерева...

Што сисе за люде?!.
Я за них написав ушытко –
За дїти, за жўн, за мужўв...

Што сисе за житя?!.
Я за нього туй ни писати, ни казати ни хочу,
бо – ние го! ние го! ние го!
и – бўлше ни буде...

СПІВАНКА ЗА БОЖУ ВОЛЮ

Ци – живу?!.. Ци – вижу добре
Вже лем сны?!.. –
”Погибуша, аки обре,,,
Русины?!..

Зза якої того кары
Днісь нас ніт? –
Што? И мы, ги вты хазары?! –
Вмер наш слід?!..

Гий, хазары, обры, тко щи ?! –
Русины?!
Тко вто й памнять за нас трощить
Без войны?!..

И кому вто треба вбы нас
Ни было?!
Дніська – вы нас, завтра – мы вас
Гет! – на злом!

Кіть ростуть в городци ружа
Й паsterнак,
Тко тото хотів бы дуже
Вбы – ни так?!

Ци бервінок на заваді
Когуткам?!
Украинце гыбель ладять
Русинам?!

Ладьте... Лем, што з того буде:
Знае – Бог –
Жити дастъ, ци – вбом присудить
Некролог?!..

СПІВАНКА БЕЗНАДІЙНА

Ни віруй, хло,
 ош завтра буде щастя.
Ни віруй,
 ош в біді поможуть люде.
Й самому
 вд бід запрятати ни вдастся:
Привыкнеш вд бідам,
 й – пшлло ти ни буде!

СПЮВАНКА ЗА РУСИНСЬКУ БІДНІСТЬ

Нитко ни втovче у твою копоню
што такос бідність,
нитко ти ни вкаже
кип,
схопність,
безмірність
бідности,
докіть сам ся ни породичаш из нив.

Бо тко дюгне твойма перстома
твос кістлявоє лице,
твої запалі очи,
кить ни ты сам?!..

Ты сам єдного дня
на бывало файному лици твої жоны
увидиш тінь бідности.

Ты сам єдного дня,
гикой бысь первый раз на ню поникав,
увидиш її кістляві руки,
стырчливі ребра,
удвислі цицьки.

Бідність – того дись там
у другів державі,
меже чужов чилядив –
порожный таріл
на стерилно чистому столі...

Нъйт! Попоникай у возўр,
и увидиш бідність,
што ся корчить пуд твойым порогом.

Ночами бідність просить молока
дітинськым голоском,
бо щи ни знає,
ош на молоко треба гроші.

Бідність – смертельный смуток
у очох доньки,
бо ѹйв бы дуже треба
новое платічко на вичїр выпускный –
ушытку вишколу уходила в ряндю...

Бідність – погар гўркого забыття у корчмі...

Ты сам єдного дня
брывавучи ся, попоникаш у зирькало
и ввидиш –
бідність не дись там,
и не у тебе за потылиців –
удиннись твос лице є лицьом бідности.
И, слухавучи перед сном
зареваный голос жоны,
ты порозумісш,
ош ты и твоя сімя
у низависимів Українії
дйшли до краю,
ци – заблудилися...

И ты вже й ни жадасш
обы ты и твоя сїмѧ
жили щасливо –
такос русинам
у низависимїв Українї ни мош! –

ай дав бы Бог
вбысьте хоть як бідно,
айбо: щи – жили...

СПІВАНКА ЗА КОВДОШКУ З ИРШАВСЬКОГО РАЙОНА

Ковдошка з Иршавського района
Спала на Унгварським смітнику.
Жовтий целофан, гикой корона,
Увінчав йїв голову тяжку.

Не просторобоча й не циганка –
Може, што й учитильков була! –
Дорогі, пудто птані топанки
Вказовали, ош она з села.

Динь робочий близився вд кінцьови.
Тко лем йшов – на ню попризирав:
Шерстив ся притис йїв ид лицьови
Пес паршивый – губы йїв лизав.

Лепаві стырчали будюговы
Изпуд дешевого вігана.
Руки–драбачки, гикой фоговы,
Стисли гривню онь пили стегна.

Як она – сюды? Й куды вна – ущіть?! –
Най тото никого ни болить:
Сон йїв – рай! А пробудиться – в муці...
Лем вто – завтра. А инниськи – спить!

Спить на смітнику душа невинна,
А над нив файнє транспарант:
"Наша низалежна Україна!
Й Кучма – конституції гарант!"

СПІВАНКА ЗА РУСИНСЬКУ ЄДНІЙСТЬ

Тоты, тко вмерли, ми вповіли,
Ош скоро й я буду мертвый.
Но, айбо докү м щи живый,
Най славлю в слові край свій милый.

Чому у слові? Бо – слова,
Гикой дрыва, ни зотлівавуть,
Ни пліснівуть, ни умиравуть –
Йих плоть бессмертностив жива.

Слова – русинські золоті,
Слова – русинські нивмираві
В чужів нам – вкраїнськів – державі
Нас держать в єдності святів.

СПІВАНКА ПРОТЇВ ПРАВДЫ

Ни треба правды, бо правда вбивать,
Смертелно бе.

А щи май часто такоє быватъ –
Правды нис.

Не ош нис ї, ай и – ни треба,
Бо правда – зло.
Каммай глубоко поникай в себе –
Што там было?!

А што ся впстало? Й – ци є вто правда?!
Лупина! Нич!
Я живу дниська. Ты – будеш завтра.
Меж нами – нїч.

Правда з бріхньов ся убединила:
Втділно – ни зви!
Ни глядай правды – китъ маєш силы,
Просто – живи!

СПЇВАНКА ЗА ВТО, ШТО М СЯ ПОЯВ

Казати правду я ся появ,
И вд правды м ни вдступив ни раз –
Навхтема кажу лем єдно я:
Житя – любов, а смирть – вто час.

Кой мы ся втопиме в могилах,
Житя йти буде й после нас –
Лем вбы й товды съте розуміли:
Житя – любов, а смирть – вто час.

Ніт! Не иннишний, ай час – вічний:
Уд нього м ся любовив спас.
Тому упят вам кажу звично:
Житя – любов, а смирть – вто час.

СПІВАНКА ЗА РУСИНСЬКОГО ЧЕ ГЕВАРУ

Кой вижу як впят бурю тче
Проблем русинських хмара,
Як треба вбы в нас быв свій Че
Гевара!..

Сам час у кресало січе,
Жадавучи пожара –
На всюто здрити русинський Че
Гевара!..

Русин вд русинови плече
Притис – врагів жде кара!
Айбо вести йих мав бы Че
Гевара!..

Кого май страшно йсе пече,
И тот, тко первый вдарить,
Тото й буде русинський Че
Гевара!

СПЇВАНКА ЗА ФЕРЕНЦ ЛІСТА

А коли съме упили по триста,
Я фаттьовам файнъм розказав
За мадярського пророка Ференц Ліста,
Што мадярську бисїду ни знав.

Мадяра ни мїг порозуміти,
Бо лем по французыки говорив.
Айбо музыку мїг сотворити
Лем – мадярську: Мадяр в нїм творив!..

И кой чоловїка хочут вбити,
Та май перво бисїду в нїм бютъ,
Вту, што мати му го вчила говорити...
И – напослїд! – музыку зотрутъ...

СПІВАНКА ЗА РУСИНКУ

Русинко мила!
Кой чардаш играш,
Ты, годно быти, Испанию видиш:
Віганы тарканисті, поцоркувучі кастаньсты!..

Русинко файна!
Кой ся сміеш,
Ты, годно быти, Францию видиш:
Фіномні вина, чілковані шлаєры!..

Русинко ипна!
Кой співаш,
Ты, годно быти, край рйдний видиш:
Затовчені, зацყткані слова русинські,
Што вже ледвы дышуть,
И лем в устах твойых співавуть!

СПІВАНКА ЗА УТРАТУ ДУШІ

Вітер –
огньом,
А огинь –
вітром
В душу,
што світиться крозї лицє.
А мы вже допили своє винце,
И каждый
у душу позирать хытро:
Ага!.. –
проявила съ ся!..
Туйки съ є!
И – мліє сила...
Й – душі нис...

СПЇВАНКА САМОПОБИЙНА

Паскудьте ймня моє, брешіть,
Лемзуйте бїлше:
Я – што за мене ни кажіть! –
Намного гїрше.

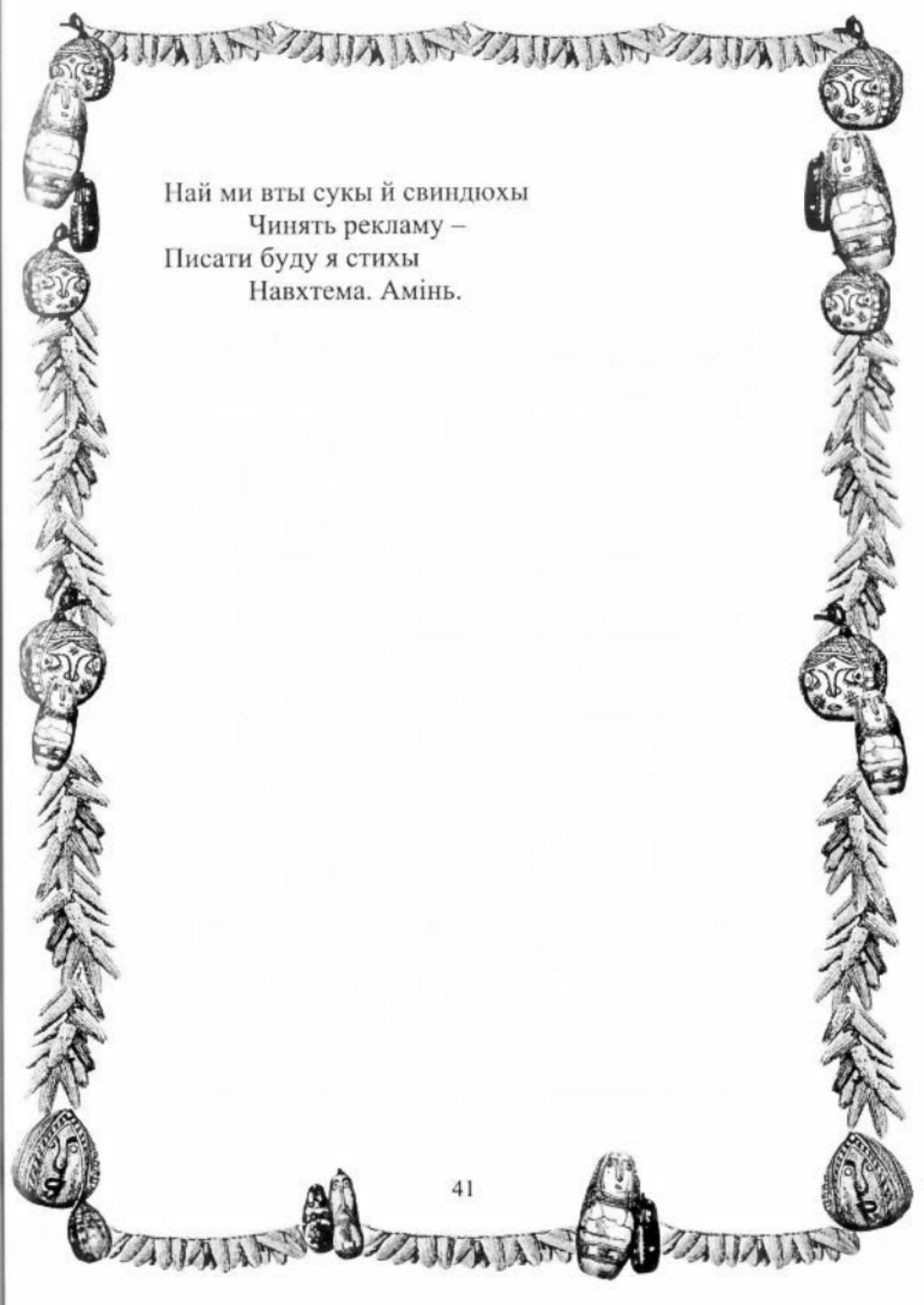
Ізвирьхи всї мої гріхы,
Ги слово в роті:
Ай, я писав такі стихы,
Які м лем хотів!

Кой им писав русинський гімн,
Звер им куфайку –
Сятый и світчайся нїмб
Надів на лайку!

Тяглися всї до моих книг,
Най и нифайных:
Критизловали на при всїх,
Хвалили тайно.

Но, а менї што не кажіть,
И снїг – зеленый:
Кить глядасте дись ханжюв –
Пїчніть из мене.

Бо тко бы ня ни обвиняв,
Ош я – падлюка,
Казав им за свиню – свиня!
За суку – сука!

Най ми вты сукы й свиндюхы
Чинять рекламу –
Писати буду я стихы
Навхтема. Амінь.

СПІВАНКА ЗА МОЇ СЛОВА

Закрыйте ми пысок
Кырвавов хохлацьков руков,
Зашийте ми губы
Виритянов нитков твердов –
И не на тото,
Обым нич ни годен поісти,
Ай лем на тото,
Обым нич ни годен повісти!

Вы смерти хотіли,
Вмерщвлявучи річ материнську! –
Розорвать ми тіло
Слова невбиснні русинські:

Я вмру, а они
У воздусі вісіти будуть
Онь докйтъ йих впят
Ни взьмутъ на хоснованя люде!

СПІВАНКА ЗА МОВУ

У Давнім Римі не лем свінї
А й кури зналися в латыні.
А нині в біднів Україні
Ани курчата, ани свінї
Ни розумівуть ани слова
Из того, што ся кличе "мова".
Тому туй из совецьких пор
Хоснуєся лем – розговор:
Ани стари, ани фаттъовы
Ни розумівуть што вто – "мова".
Хоть популярным є в народі
Українськоє слово: злодій.
Та перейдуть на розговор,
И кажуть всі, ош Кучма – вор,
Й такі Кравчук и Лазаренко...
А чесним єден Шевченко,
Лем не поет, ай – футбoliст.
Айбо й tot "мовы" ни хоснує,
Ай лем по руськы бисідує.
И в слові має руський зміст:
Забыли не лем кури й свінї,
Ош вни живуть на Україні.

СПЇВАНКА ЗА НИЗАХОСНОВАНІ СЛОВА

Як страшно чути – умиравуть
Низахосновані слова:
Кудрӯц, кумгér, гайтóвы, хлявуть,
Глотá, галáндер, головáч...

Напúженый я пудняв руки
И вже их хаплю из небес:
Гайдáш, галíба, ганч, гнот, стрúкы,
Дяплóвы, сндик, керелéйс...

А с й такі, што вже ни ймити
Ни в воздусї, ни на земли:
Жнякати, згúра, зýблик, лйтýсь,
Игráчка, эстик, ѫрка, ливч...

Удверичи былое слїпо
Тот годен, тко продав Христа:
Курдúпіль, кўпно, клáка, клїпа,
Непóта, пак, кулишертá...

Спираву сирцьом и руками
Низахосновані слова,
А вни ся ни прощавуть з нами –
Ведуть нас такый в бісовань!

СПЇВАНКА ЗА ЗРУБАНІ ХАЩІ

Динь ся з ночив змішав
У порубаных горах карпацьких.
Кров з слизами тече
По русинському блїдїм лиці –
Вто красу нашых гїр
Перегняцкали руки прийшлицькі,
Онь русинський Христос
Плаче з нами в терновїм вінци!

ПРИСПЇВКА: Гий, у горах русинських
По русинськы вітры грозовівуть,
На безлїсїм пнївльзови
Игравуть кырваві ножі.
Лысі горы иннись
Наши діти хащами засівуть,
Лем нитко ни засіє
Чорні раны в русинськів души!

Ріжуть наші кїстки
Украинські иржаві терпуги,
Наши нерви рубавуть
Украинські ступлі балты.
Лем ни думавуть най,
Ош мы – тюрмами спужені слуги! –
Мы панам–прийшликам
Щи начиниме з пнїв тых хресты!

ПРИСПІВКА: Гий, у горах русинських
По русинськы вітры грозовівуть,
На безлісім пнівльови
Игравуть кырваві ножі.
Лысі горы иннись
Наші діти хащами засівуть,
Лем нитко ни засіє
Чорні раны в русинськів души!

Шелеснаті дубы
И навхтема зелені смерекы
Умиравутъ спокийно –
Так вмиравутъ русинські діды.
Айбо віруву я,
Ош уже вті часы нидалеко,
Кой на рйднів земли
Зметеме гет приишляцькі сліди!

ПРИСПІВКА: Гий, у горах русинських
По русинськы вітры грозовівуть,
На безлісім пнівльови
Игравуть кырваві ножі.
Лысі горы иннись
Наші діти хащами засівуть,
Лем нитко ни засіє
Чорні раны в русинськів души

СПІВАНКА ЗА МОЮ МАЧКУ

Кой моя мачка ся мыє
лівов лабов –
йсе значить, ош упят буде война.

Я вже знату: лем доста мойїв мачцї
убмыти пысок лівов лабов –
заострюєся меженародна обстановка.

Як тото вна годна
відіти нараз ушытку землю?!..
Што за страшну силу мас в очох,
кіть ушытку историю знас навпереда?!..

Інколи ставу, ги чорт,
сердитый,
бо я, и вшыткы мої близькі
есьме у власти
ворожілных фіглів мої мачкы.

Кыц! Иди имай мыши!
Ни розязуй нову світову войну,
грім бы в тя вдарив,
гута бы тя вбила,
лепавко!

СПІВАНКА ЗА МИНУЛОЕ И ЗА НАРОД

Минулое й иинись ся ни минуло,
Бо сила,

што вто діяла,
жива —

Народ!

Ввін сам чинив усьо, што было.
Ввін дав историю.

В нїв всї його права.

И задаръ гойкати, ош нас у нас ни было:
Мы —

РУСИНЫ! —

й иинись ищи ссьме.

А нынїшня біда нові путі нам вдкрыла:
Попризираимеся!

мы вже по них йдеме!

СПІВАНКА ЗА ЖИДЁСЬКІ ДОЛАРЫ

Жиды, што розпняли Христа,
Й типир в Израйилю живуть,
Кому по сто, кому п'веста
Зеленых долларів женутъ.

А нам вты долары, ги мнід,
А нам вты долары – наш хліб,
Бо живеме мы в світі сїм
Малі, затуркані, слабі...

Серед вкраинської біды
Уже лем вни нам віры ймуть:
Христа замучили жиды,
Тоты, што поміч нам давутъ.

Ни думай, русине, типир,
Ош ты єсь ліпший уд Христа,
Бо жид зломив у рай ти бирь:
Ввін – твій у пекло проводырь...
А долары... вто – пустота...

СПІВАНКА ЗА ГОЛУ ДЁВКУ

Вна в потоці ся мыла гола.
Вода была май чиста вд слиз.
Ай туй повіяв вітер здолй
И в небо платя йїв понїс.

Вна вздріла, ош я позираву,
Почиллніли вбі щїчки,
Й просила най йїв назбирауву
Из лілії три листочки.

Файниньків, іпнів, дуже милів
Задоста было двох листків
Вбы цицинята вбі прикрыла,
А тритый листык ліг долй.

А кой ня цольовала в губы,
Обы ми вдячити такый,
Я ї притис уд собі грубо
Й на зимлю впали три листки.

Што дале было – вто там было...
Лем кой вд ріці йшла через рінь,
Я чув як богу ся молила
Вбы вітер віяв каждый динь.

СПІВАНКА ЗА ЮЛАНИН ХРІН

На селі три молодички
До роботи мавуть звичку –
Коплють, садять кождый динь:
И в Марії родить дичка,
У Олени – парадичка,
А в Юланы – росте хрін!

За того, што суть шіковні,
И фіглярні, и примовні,
Хлопці йдуть з усьых сторін:
До Марії – кучерявый,
До Олени – чеперавый,
А в Юланы – росте хрін!

Істи, пити и гуляти –
Кличе чилядь свальбовати! –
В церкви гучно вдарив дзвін:
Йде у шлаєрі Марія,
И в Олени є пасія,
А в Юланы – росте хрін.

Раз на вто є Божа воля,
Раз така у неї доля –
Ни чекала перемін.
Та прийшов фаттійв неждано,
И кой убиймав Юлану,
Та стоптав ушыткий хрін!

СПЮВАНКА ЗА ЖИТЬОВУ ЛОГІКУ

Я кажу цімборови свому,
Што страшно ганить житіс:
— Ушытка логіка у тому,
Ош туйки логікі нис.

Нигде, ни в чім и ни для чого —
Страшений хаос без кінця:
Йсе гикой ты вже упив много,
А в погарі нис динця.

Й проблема: пити ци ни пити —
Кой в філософський лізе виръх,
Звучить вже: жити ци ни жити,
И трощить, ги смерtelный тиръх.

Хоть думай, брате, хоть ни думай
Ци ты ся вродити хотів?!..
Така ся думка чинить глумом —
В сись світ случайно съ залитів.

И мы ся стрітили случайно
Иннись в сів книзї, в сїм стишку...
Лем ліпше розыйдімся файно
Через великих тайн ріку.

СПІВАНКА ЗА БРЕХАЧА

На трипіті пупупукав
Тарканистый попікач –
Каждый з успіваних звуків
Лїг в долоню, ги колач.

А кой буду мати много
Тарканистых колачів,
То вже туйки є нидовго
И мені до богачів.

Стану я багатым дуже:
Буду істи човколад,
Нюхати пахнячі ружі
И... хоть кого копну в зад!..

Бо я – пан, бо я – багатый!..
А багатым што – мораль?!..
Меже чилядь йдеш пыхатый,
Ги меже овиць – стригаль.

И лем розпростер им руки
До багатых колачів,
Й туйки на! – ни пупупукать
Ни єден з попікачів...

Я гадав – благое потя
Голосистый попікач!..
Й туйки сам умом им противя:
Попікач, ги всі, – брехач!

СПЇВАНКА ДЯКОВАЛНА

Дякуву вам, няньку, што съте ня вчинили.
Мамко, вы ня вродили – дякуву и вам.
А што по копони дуже ня ни били,
Дякуву сусіцькым наремным дїтвакам.

Вчитилькам я дякуву, ош ня в школї вчили:
Хоть писати знаву, а читати – нїт!
Вчитилям я дякуву, ош изо мнов пили:
Каждый добре знас – палинка ни мнид!

Дуже файно дякуву фївникам катунськым –
За чотыри годы, што м быв катуном,
Вчили ня гырчати писсьо, по дикунськы,
Й хоть який бым лымпош – быти лигіньом!

Дале пак пять годїв в универзитетї
Вчили ня – дурного! – быти мудрецьом.
Й досї свою мудрість держу я в секретї,
Бо иннись є звищхы, тко є дураком!

Я робив в новинцї, й дякуву ушыткым,
Што брехали людьюм так, гикой и я.
Може наші бріхнї дуже легко витко –
Дяка тым, тко читать й вірує бріхням!

Дякуву ти, жоно, што съ діти сплодила:
Вд мене, ци ни вд мене – я на вто ни збав!
Дякуву вам, діти, што съте ня ни били –
Кѣлько и што мѣг им, тѣлко м вам и дав!

Дякуву ти, Боже, што м на съому світї
Пив, гуляв, лигінів и писав стихы.
На Страшнїм Судї я лем за них в отвітї –
Лем за них ми втпустиш всї мої грїхы!

СПІВАНКА ИВАНОВИ ПОПОВИЧУ – ЦІМБОРОВИ ДІТИНСТВА, НАРОДНОМУ АРТИСТОВИ УКРАЙНИ

Мы, Іване, дуже скоро постаріли
И побіліли, гикой дві зими.
В боки ся наші душі розлитіли:
Два разні "Я" місто єдного – "МЫ"!

Я с русин, а ты є – українниць,
Хоть за колыску нам єден Осий.
Най рйднів матери ты впстався рйдним сыном,
Та краю рйдному уже ни є ты свій!..

Я впстав русином – Пйдкарпатя сыном,
Я рйдну музыку в словах ни задувшив.
Огинь русинства в минї ни остыне:
Кой тіло вмре – засвітиться в души.

Душа словами маминими повна
Выходит з тіла у музичный світ,
Де тихі басы й цімболы шіковни
Пуд ноги нам всыпавуть ярний цвіт.

Затям, Иване: камняна дорога,
Што кривуляє круто у Лазы,
Веде не лем до матери, й – до Бога! –
Иване, чуєш рйдних гёр призыв?!

Тота земля, в котрів сплять наші рідні,
Тобі й мені є май сята, ги рай.
Які бысьме на нів ни були бідні,
Ни за што зимлю вту ни продавай!..

Кой Бїг дастъ час для нашої державы,
Й чужак пястъ на гыртанці ослабить,
Там буде витко тко й чому лукавив:
Тко свій народ продав, а тко – любив!..

СПІВАНКА ГОЛОСОВАЛНА

Играться, гикой лоша,
Розгамулена душа –
Дниська я ни геверуву:
Мечу лосы – голосуву.
Раз ни мош ми за русинів –
Мечу лосы за Вкрайину.
А за што я мечу лосы?
Ци за вто, ош хожу босый
По твердів унгварськів ярді?
Тай ни я туй в авангарді:
Днись бідак на Підкарпатию
Носить брежнєвські щи гаті,
А топанки уд Хрущова,
Лем ідеї – вд Горбачова.
Уд України – закони,
За якими – заборона
Быти русином русину –
Мечме лосы за Вкрайину!..
За туто, што принесла нам
Чорнобильський вбивчий атом.
Там, де били пасовища,
Начинили нам літгіща,
И з катунських сропланів
Сыплють на нас кождый рано
Чемерицю, паскудоту,
Обы здохла вся жеброта,
Обы щезла чилядь місна,
Вбы туй вкрайинцям ни тісно...
Вбы йим в горах было – "краще" –
Урубали наші хащі.

З Кыйова женуть готовых
Прокурорів и бировів:
Всі міста руководящі
Позаймали приходящи.
И лем люде чесні наши
Вкрайинцям ни пудходящи:
Верли на нас страшну кару –
Тынятися за гатаром,
Й там глядати дараб хліба
Докй нас ни взьме галиба...
Што щи мош атгуй казати?! –
Люди! Йдим голосовати
Лем за вто, вбы vd сиї днины
Вкрайиниць жив на Вкрайині!
Но, а край наш Підкарпацький
Вбы навхтема быв руснацький!

СПЇВАНКА ЗА СИГІНЯШНОГО ПСА

Сигіняшний пес

живе щедротами помыйного відра –
и, гикой истинный політик, – дуже ся бойить
вбы вто відро нитко вд нього ни вкрав.

Сигіняшний пес

готовый ся наїсти й низапареної тингиріці –
и, гикой истинный політик, – дуже ся бойить
вбы го при чиляди ни копнули в гузицю.

Сигіняшний пес

вночи на місяць выс довго й пудно –
и, гикой истинный політик, – думать, ош овён
в парламенті у мікрофон гавкоче зза трибуны.

СПІВАНКА ЗА ВТО, ОШ РУСИНАМ НЕ ПИСАНІ ЗАКОНЫ

Русинам не писані закони
Лем тому, бо вни ни є народ.
Русини – вто колоритный зброд,
Што ни в чым си помочи ни годний.

Русини – вто низаконна чилядь
На земли українськів живе,
Хліб з муки української жве,
Што млины українські ї мелють.

Русини – вто никултурні люде:
Уткіть йим культуру узяти,
Кить ї вкраїнце ни хочутъ йим дати,
Но, а свої ни було й ни буде...

Русини – вто галицькі рабы,
Што самі ни на што ниваловшны –
Галичанам штось навхтема довжны,
Мытарї сирійцької судьбы...

Русини – вто вкраїнські рабы:
З Кийова поміщики приходять
Й русинами строго руководятъ –
Русин на началництво слабый...

Лем земля русинська была, с
Й впстанеся українцям чужа,
Бо землї русинської душа
Вкраїнцьови хліба ни дас.

Горді наші ріки ни течуть
На восток – мерзка йим Україна:
Наші ріки до Європи плинуть –
Русинам указувачи путь!

Золоті русинські небеса
Вд собі українців не приймавуть –
Золота русинських душ жадавуть,
Лем русинська в них живе краса!

Русине! Дітино незаконна,
Раз тобі не писаний закон,
Ужени домій вкраїнця – вон! –
И буде душа твоя свободна:

И свободні будуть небеса,
И земля русинська вслободиться,
И у серци в тебе заискриться
Людськости свободної краса!

СПІВАНКА ЗА СЛОВО

Кой раны сердечні сирйт и вдїв
Ість вкрайинська мова прокыслा,
Русинам треба русинських слїв,
Што повні русинського смысла.

Русинськоє слово ріже, ги нїж,
И пестить, ги листик ружі.
Лем слово єдно по русинськы вповіш
Й ставуть русины май дужі.

Бо кіть матріял дїла стройки береш –
Камінь, цімент вать слово:
Камінь розпаде ся, цімент умре,
Вічно живе лем – слово!

Слово, ги оболок, ни розйбсш,
И з папіря го ни стерти –
Наша душа вже лем в слові живе,
Дух наш у слові безсмертный!

Цімборе, брате мій, мы – ковдошня,
Такими нас чинить Вкрайина:
Украиниць землю уд нас удняв,
В державу нас свою задвинув.

Сіді съме, вирсні съме, ци – молоді,
Всї съме в єдному болоті.
Ищи в сів страшнів протылоцків бідї
Затыкатъ нам вкрайиниць рота.

Лем слово взяти вд нас ни годен прийшляк,
Вто, што в коломыйці тріпоче,
Ото, што вповів го Духнович, Митрак,
Што нам кураговльов высочить.

Я словом русинськым прийшляцтво прокляв,
И динь серенчливый прославив:
Є в слові русинському наша земля,
Є в ньому и наша держава.

Є в слові прийдешнých часів серенча,
Є радість русинського чуда –
В русинському слові свій край величай
И завтрашній динь у тя буде!

СПІВАНКА ЗА ИСТИННУ ЖОНУ

Ныйт, не лем гикой звіздочка ясна,
И не лем вта, што вд пйллых сохт свободна,
Знай: истинна жона – тота жона,
Котра дає тото, што дати годна.

Ни вповісти, ош – жертує собов,
Хоть дись штось аттакого и было...
Любови съ хотів? На! – бери любов!
Тепла ись хотів? На собі – тепло!

Сама уд тебе ни попросить нич,
Хоть вд бяндика ся ни вткаже.
Кой май ти тяжко – ты її поклич:
Руками удведе напасти вражі.

Я зnavу што вто – истинна жона,
Такых стрічав им много досі:
Она така, ги звіздочка ясна,
И всьо дас, што ни попросиш!

СОНЕТ – I

Ушытко, што уд Господа попросиш –
Дйстанеш, лем на Нього уповай.
Тверду надю в свому серцю май:
Господи Слово Длом плодоносить.

Я – памнятаву! – быв малый и босый,
У молитвах просив им: – Боже, дай
Солодків мойїв Мамцї вічный рай
Меж убраних Тобов жїн–мироносиць.

Я онъ зомлїв, коли на вшыткій сад
Косицями Господь Бог написав:
– В раю у Мене буде твоя Мама!

И такый нараз чорна смирть прийшла,
И Мамку мою вд мене повела
У Божий рай... через могилну яму...

СОНЕТ – II

Кіть уд народжіння в сїм світі я – бідак,
Ни віруву, ош дись колись богатым буду,
Бо што раз и навхтема Бог присудить,
Вто споконвіку буде вже лем так.

Нитко ни вповість, ош тружуся я хоть як:
Ушыткий свій живйт кладу на вівтарь труду –
За вто, што чиню я, ни раз ня хвалять люде,
Лем иппен дутка в руки ми ни йде нияк.

Мїй реклик ветешний, поношені пачмагы,
Топанкы просять істи, калапа нис...
Ta попри вшытко ни впозірнуву, ги трагік –

У грудьюх серце ся по молодому бє:
Дав Господь Бог мені мое житя й дорогу,
И я за йсе ся благодарно молю Богу!

СОНЕТ – III

Началник сьогосвітний ня судив
По всъих законах свого беззаконня -
Ги гыд жалом, ввїн языком водив
Удгорі пуднимавучи копоню.

Мойыв малиньков книжочков стихїв
Державно потрясавучи в долонях,
Овїн слова державні говорив -
Слова ниправедного гнїву повні.

А я на нього мовчкы позирав
И сам собї надъжогливо гадав,
Ош ввїн бы ни ходив у грїзных судьюх,

Ош ввїн бы сїв й мовчав собї, ги куря,
Кыдьбы лем знат яка страшеннна буря
Пудниматься й гуркоче в мене в грудьох.

РУСИНСЬКІ ХОККУ

У світі я – нитко.
Й імня мос пропало,
Гикой біжолмы цвіт

Ты што, слимаку, хоч?
Вать улізай из хыжки,
Вать спрячся в нїв домак.

Дїтвача имать снїг
Онь докіть му долонї
Ни збліївуть доцят.

Понадо мнов ворона
Летить шіковно так –
Онь своє карканя вбигнала!

Думав им, ош мий огинъ загас,
Й засунув им у попіл руку –
Онь до кїстки ня спекла спрятана грань.

ВОСЬМИШОРЫ

На мене ты руков махнула,
Щи й кажеш: нигда съ ни любила!..
Кить штось казала – вто вбманула,
Бо не было зо мнов ти мило.

Айбо кой вижу тя слизливов,
Та кажу ти в гёрку минуту,
Ош я – розумный и щасливый,
Бо дав им ти ся убманути.

Я ся днись по чесному признаву,
Ош за свой довгі шістдисят
Бїлш ги шістдисят раз полюбляв им,
Й каждый раз любови быв им рад.

Было дїло и в яри й на осінь,
Лїто и зиму м ни проминув...
Слава Богу люблю я и досї,
Й каждый раз – її! – єдну!

За нашов хыжов у густюшів хащи,
Куды вночи и звірь ся ни пробирать,
Малое потя голосом дрыжащым
Знакомо співать – онь душа завмирать...

Які бысьме ни были днись розумні,
А нигда бысьме вже ни розгадали:
Ци потята яли співати сумно,
Ци мы самі домак сумными стали...

Там, де Сінявка скаче
По каміню ховзким,
Вже нитко ни заплаче,
Ош я – в гробі тіснім...

Там забыли Ивана,
Ош – куріцмав й такый...
Мамин петек вовняный
Гріс мої кистки...

Молодый им быв, и – грішний!..
Грішний, айбо – молодый!
Днись – старый: живу неспішно,
Нич ни чинячи біды...

Я живу безгрішно й чесно.
Всьо – ги в піллому кінї.
Лем тото – неинтересно
Вже й мені...

Донька вто ни знає, бо щи – молода,
А я вже – ни молодый...
Мене, слава богу, навчила біда
Як жити после біды!

В старому городци косіці нові
Готовляться веричи цвіт.
Старі й молоді съме – єднако живі,
Лем – ни єднакий нам світ...

Бріхню и люблю, и восхваляву! –
Віруй мені:
Брешу, хоть иппен хісна ни маву
З той бріхнї.

За вто, ош брешу, ни додівай ня –
Каждого дня
Брешу, бо – правда дуже нифайна,
Файна – бріхня!

Надоів ми, й бїлше не принаджу го,
Хоть сюды удянь жаждиво здритъ,
Бо тото є, чилядкове, надъжога,
Што пыскус лем, пыскоче, пысконить.

Надоідливый, ги муха, надъжога,
Пустослівный, многоговіркий.
Господи! створив такого съ нашто го?!..
Господи! убым лем ни такий!..

Янгел крозій половінь пролетить,
Нащивить малых, старых – слабых,
Ниваловших, ковдошів, поетів... –
Уплодків наремної судьбы.

Я давно чекаву го, и вижу:
Близько махать крылами, спішить –
Янгел залітає в мою хыжу,
Спрятану в таків страшнів глухи!

Довга ніч, а світло ся загасло –
Темно ся у хыжи, ги в норі.
Очи м запер, и стає ми ясно,
Ош аттак ми быти до зорі.

Думати, што было, вже м ни годен:
Там, у прйишлому, – єдны страхи...
И ни хочу знати – кілько годин...
Споминаву читані стихы.

Кланяш ми ся: "Добрый динь!" –
Айбо што ми з того –
Сижу собі я, ги пинь, –
Доброго –ничого...

Сижу в свойів голытьбі –
Ты ня ни пудопреш...
Кажу так ги с тобі:
"Дуже динь нидобрый!..."

Ты з домї рітко де вже йдеш.
А дома – вткрай корчажку,
Й коли напиваш ся єден,
Товды пяніеш тяжко.

Чому – єден?!.. Чому ты – пш?!..
Яка тому причина?!.. –
Жоны – ние..., діти – ние...,
Сусіды – ни родина...
Й – гіринька кажда днина...

СПЇВАНКА ІЗ ЛАТЫНСЬКИМА ПОСЛОВИЦЯМИ

Што м годен вповісти, коли сік транзіт
Глорія мунді¹, й здалек дразнить:
Сонце заходить – лем думка світить,
И моя фловбертка уже ни стрілить.

Бо знає каждый: ін патріа натус
Нон ест и ни буде профета вокатус².
Лем кой го розпнуть – спізнавуть пророка,
А докү живе ввій – єдна з ним морока.

Бирів и фішкарощ кажуть: дура лекс,
Сед лекс³, лем каждый парламентаръ – пес:
Кить треба – гавкне, а треба – вкусить...
Нитко живых нас у рай ни пустить.

Довго я віровав, ош нон схоли,
Сед віти дісцімус⁴, а днісь ніколи
Вто схосновати, што м знов дітинов –
Задаръ им книги рыв, ги кыртина...

Богатый каже: плодіте, цівес⁵!
А я в отвіт му: ци ни хотів бысь?!..
Житя минас, гибы й ни было:
Творця – на попіл!
Судю – на мыло!..

¹ Сік транзіт глорія мунді – Так ся мінать мирська слава.

² Ін патріа натус нон ест профета вокатус – У нашів утіцюнні ніс пророка залікувучого.

³ Дура лекс, сед лекс – Закон твердый, айбо вто є закон.

⁴ Нон схоли, сед віти дісцімус – Не для ошколи, ай діла житота ся учиме.

⁵ Плодіте, цівес – Бейте в тапші, чиляде.

МОЛЕНІЄ

Щастя, ци нищастві, всьо – всевишньоє:
Завтрашнього я ни маву, лем – іннишньоє.
Серед світу по вкрайинськы свинського.
Кывавуся туй – дараб русинського.
Я живу битіжно й сигіняшно,
Так што вже и вмерти ми ни страшно:
Кить іннись умру, товды зо мнов
Вмре навікы няня й мамы кров.
Господи мий, изза чого русин
З сього світу ся згирити мусить?!

Хоть інниськы світ тяжкий, кырвавый,
Уд загыбели нас, Господи, заваруй!

СПІВАНКА УМИРАЛНА

Динь быв закуртый, и быстро прйшов им го.
Нўч стала вічнов – обы йўв фрас! –
Нис на земли нич довжого,
Гикой житя после нас.

Хлїба было мало, и сурітно йзів им го.
Кить ни чуеш голода, товды съ умер.
Уд кўсткы в гробі нисе нич май білого –
Милувучися нив, и червак ёни зжер.

Добре и весело жити хотів им довго.
А жив им пїлло и мало – онъ ми чудно типир.
Повіруй: нисе на земли нич май сумного,
Гикой житя докї съ ни вмер.

СПІВАНКА ЗА СТАРЕЧОЄ ПОРОЗУМІНЯ

Лем в старости м порозумів,
Ош што ся стане зо мнов:
Я відів міліоны житьїв,
А смертив умру єднов.

Утрата ни буде тяжка
Ни цімборам, ни врагам.
Лем іппен слыза мулька
Цяпне из ока вам.

Я руки на грудьох исклав,
А душу м пустив у рай:
Я своє уже доконав,
А ты щи живи – конай!

СПІВАНКА ЗА БЕЗНАДІЮ

Житя – пустое, а люде – бідні,
Щастя, вать радість – не споминай:
На коштурах дни идут безслідно
Через русинський скорботний край.

Добра ни зnavу, зла ся ни бою,
Перстом кынути м годен лем нїч –
До фраца чорна душа вся моя,
И в погарі вже ни вижунич.

Як типир быти, з чим дале жити:
Тіло – нїмоє, душа – нїма.
Забагатіти, и – всьо пропити?!.. –
Житя – тюрма, а могила – тьма...

СПІВАНКА ЗА ЯРЬ

Настала ярь. Пуд птичі голосы
Русинські газды вд оранці ся ладять:
Пегасів повпрягали у возы
И гній маржный вывозять на дарабы.

Настала ярь. Пуд рохканя свини
Русинські музы шкрапчути у сусіках:
Запасы кінчені – голодні ярні дни
Проходять, ги на коштурах калікы.

СПІВАНКА ЗА МИНУЩОЄ

Дош паде, а я скирдуву –
Мечу сіно у стоги.
Ты ревеш, а я ни чуву,
Хоть ни чувуть и богы
Як болить душа у тебе,
Як кырватися душа!..
Сірос біліс небо,
А пуд ним біжить лоша,
Перекусувчи хмари,
Воздух копытом бюочи...
Грішному ми мало кары,
Хоть роками йду вночі,
Хоть роками дня ни вижу...
Хоть траву м щи ни косив,
Я на вилы шпатніо нижу
Што знизати ніс сил!..
Дош паде, а я скирдуву.
Ты ревеш, а я ни чуву.
Так ни чуєш ты й мене –
Всьо в отдіlnosti mine...

СПІВАНКА ЗА ТРЫВОЖНОС ЧЕКАНЯ

Йгра гіантів – грім у горах,
Ги граніт, гримить, гуркоче.
Грізна хмара гнеся згорі –
Розрунти горы хоче!

Бліскавиця воду лиже!.. –
Што туй буде – я ни зневу...
Уд землі м нагнувся ниже
И – чекаву!..

Лем – чекаву...

СПЇВАНКА ЗА РУСИНСЬКОЄ ССВАЖАНЯ

Ни треба намничії рады,
Коли валовшні съме аццяк:
Зыйтися ведно – лем на ссваду,
Любити – лем навкримішняк.

Забыв им як ня вчила мати –
Никому чести най ни врву:
На мене любиш ты плювати,
Та й я на тебе поплюву.

Мене язык твій з калом змішать...
Та й я ни тот, што промовчить...
Врагы ся з того лем потішать,
Ош русин русину шкабрить.

Яка в нас чисть, така и слава:
У ссвадї, в злобности живім...
Ривім, ош в нас ние державы!
Но, айбо голосно – ревім!

СПЇВАНКА ЗА ТОТО, ШТО Є ТИПИР

Здрю на возир – там сніг зrimo
Тане и тече на скло.
Я любив бывало зимы,
А типир люблю тепло.

Файна в склянці палинчина,
Шовдышр – закусь ни проста!..
Я любив колись гостины,
А типир им сам упстав.

В хыжи тихо, глухо, темно,
Дись шкребутъся павуки...
Сяк дйишов мий путь наземный.
И тото вже – на вікы!

СПІВАНКА ЗА РУСИНСЬКОЕ СЕЛО

В небі нахмарено –
Хмара, ги корч.
Кісточки мамины
Болять на дош.

Запахло вальками,
Бо туй вирстъ бютъ.
Мозолі няньовы
Тверді, ги друт.

Сонце дітинськое
Вд хыжам ся тре.
Село русинськое
Нигда ни вмре.

СПЮВАНКА БЕЗ СЛЇВ

Сонце ся хмарами крыло.
Хмары кырваві плыли.
Вшытко сисе уже было.
Лем ни тымлю коли.

Жоны си просяять сїді
Смерти! А смирть ни йде...
Вшытко м сисе уже відїв.
Лем ни тымлю, ош де.

Нүч уд страху всиїла.
Вд голоду динь вжовтїв.
Вшытко йсе чуву тїлом.
Туй й типир. Без слїв.

СПІВАНКА ЗА МОГО ДІДА

Я відів сон: мий дідо на престолі
Сидів у ороньових постолах:
Король, вать – царь, ци – у дивадлови грав ролї?! –
Мав мозолі, гикой застолы, на руках.
Ни знева што ввін: йграв? корольовав?!
Ци – по тяжків роботі уддыхав?!..

СПІВАНКА СПЇДСПЇДНЯ

Тигла впала из фершлога,
Малтер брызнув на стіну.
Возир вткрався, ги берлога, –
Нич ни витко в нїм унну.

В голові слова брынїли,
А до рота ни текли.
Айир мав тугос тіло,
И впирається в тіла слив.

Молоко текло в товканю.
Слово з рота ни текло.
Нич ни звідав им Поланю,
Што йїв весело бы то.

Динь ся поклонив корові,
И в хліві, ги свічка, згас.
Слово терлося у слово,
И у час вдарявся час.

СПІВАНКА ЗА ВТО, ОШ ВСЬО МИНУЩОС

Динь иннишный вітрами продуло.
И я чудуву ся, ош як є:
Всьо, што было, тото ся минуло,
Всьо, што буде, того щи нис.

А накілко реалний динь днишний:
Горы, села, одежа, іда?!..
И накілко є вышний Всевышний?!..
И накілко є в Ньому нужда?!..

Айбо нашто ми кывати Бога,
Кой ни годен кынуги м себе!..
Динь иннишний, иннишня дорога
Вмрутъ й забудутъ – мене. И – тебе.

СПІВАНКА ЗА БЕЗСМЕРТНІСТЬ

Безсмертности нис. Лем є безсмертна тьма,
Што в кожного начинаться уд гроба –
Там всі кышіти будеме кышма,
И червакы нас догрызуть без злобы.

Ни буде нас, лем будуть вты сліды,
Што мы роботов на земли лишили.
Кить спомнянуть нас, вповідять: – Діди!.. –
А тко й які діди – тото забыли...

Ниє безсмертности. И каждый, тко живе,
В тіснів могилі найде свій притулок.
Ты хочеш памняти?!.. – Того, што днись в тя є,
Собов наповній, докіть ни минуло!..

Та й вто марнота, бо – безсмертности нис.

СПІВАНКА ЗА ГОСТИНЫ

Йой, якоє файноє житя,
А каммай товды коли гостина.
Добре, що прйшла без воротя
Молодість, а старість наступила.

Бородатый сижу за столом
И до пьяных вдянь ся призираву.
Пю вино, стегно ім за стегном,
Кüstочки у ворошок складаву.

Нич думки у голову ни йдуть,
Лем у черево идуть вино, колбасы...
Я свое прожив. Дўйшов свїй путь.
Щи – не червакы мене, ай – я ім мясо!

СПІВАНКА ЗА ВОЙНУ БЕЗ ВОЙНЫ

Што такоє война?

– Втіканя, страхи...

Што такоє война?

– Голод и блыхы...

Што такоє война?

– Смирть и ковдошня...

Што такоє война?

– Спокою ни дня...

И хоть на Вкраинї

Войны днись ние –

Мир. Та як в дны мирні

Нарїд наш жиє?!,,

– Смерти – бїлш, ги в войну –

Голод, холод, страх...

Чутися достойно

Гoden лише враг.

Украинї – слава!..

Братя, русины,

Вкраинська держава

Бе нас без войны!

СПІВАНКА ЗА МУЗУ

Над рано, кой темно ся в хыжи и вон,
Кой я щи доникуву тритый свій сон,
Муза покровиць з ня нагло стягla:
— Вставай! — ждуть на тебе великі дїла!..

Я Музу поплескав по теплім заду,
Устав, и промыти здрячки свої йду.
Голод в жолудку трубов выграє —
Ни імнич, бо істи у хыжи нис.

Сякі дїла денні дали ми боги:
Позичити гроші, ни вддати довгы,
Богдай дись пуд вичир штось веричи в рот,
И гёрко клясти ганьбу денных жеброт!..

Йсе всьо, што вдинь было. Хыба йсе дїла?!.
Богдай бысь ты, Музо, нигда ни прийшла...

СПІВАНКА ЗА КОРОЛЯ

Вода на ріці урвала гать,
А динь розорвала – тьма.
Иду и гадаву: – Вать – вать! –
Типирь, коли нїч нїма,
Я своего врага без ножа убю! –
Та туйки м учув и – став:
Звізды из мене мийриг пютъ,
А май велика звізда
Коронов на голову сїла менї,
Бо я в сїм селї – король!..

Бывать, што в серци великий гнів
Топить піціцька боль...

СПЮВАНКА ЗА ДІТИНСТВО

Күлько раз бым ни прийшов в Осий,
В щастю м ся ни годен накупати.
Й гойкаву минуті:

— Стань!

И — стій! —

Лем минута ймак ни хоче stati.
Й — ни стає:

Аттак колись селом
Туй мое дітинство протекло...

СПІВАНКА ЗА РОЖДЕСТВО

Нүч.

Зима.

Село.

Дітинство.

Пїзно.

Тroe дїтвакїв йдеме путьом.

Й туй на путь ми уйшли дуже грїзно

Урагы... –

Нараховав им дисяльо...

Нас – лем трос:

И – slabі, й – голодны...

Й стало ми товды натїлко зло

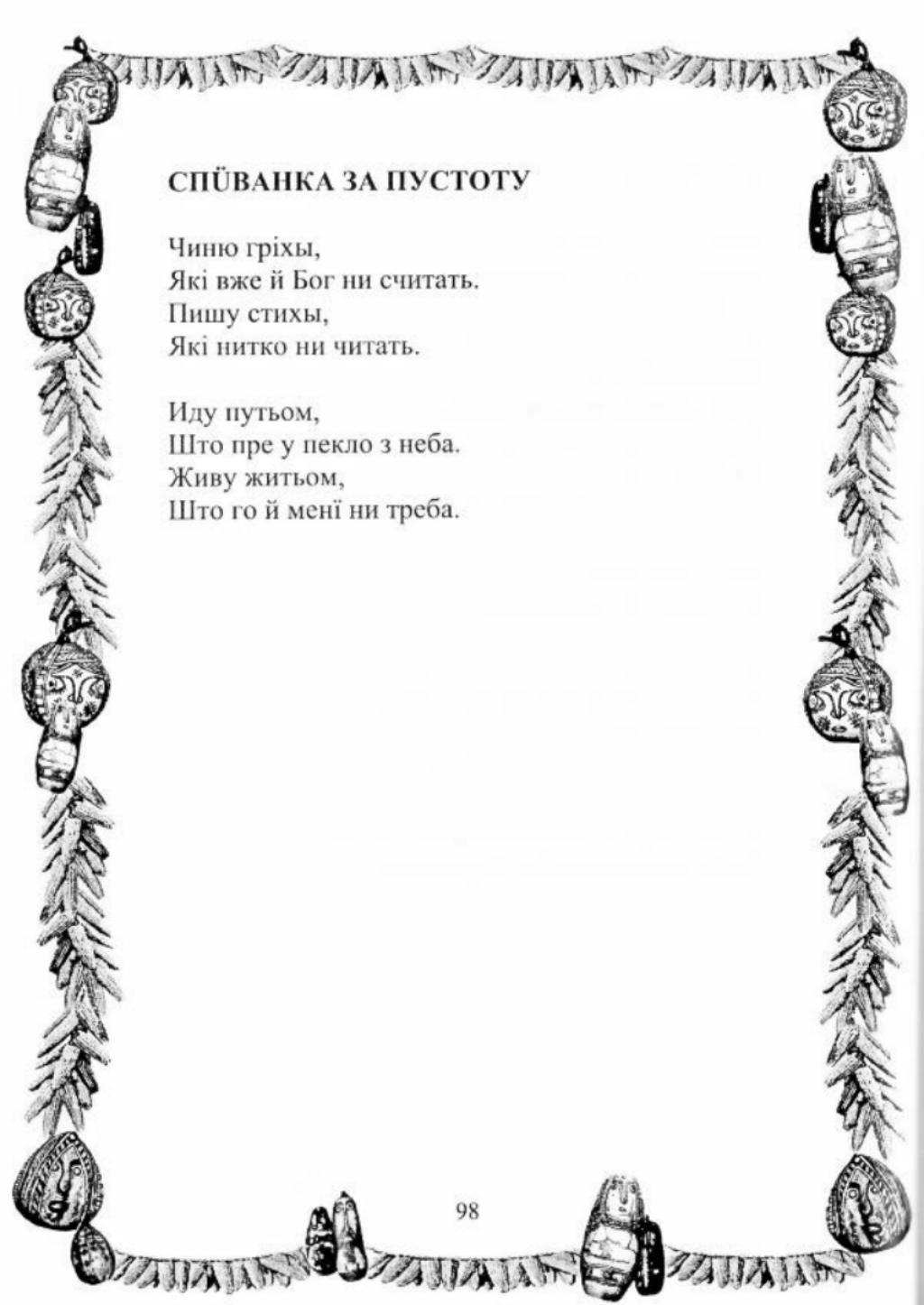
Не тому, ош нас побити годны,

Ай тому, ош...

бїйки ни было:

Через динь ся начинало Рождество.

Й ни збылося бїйки торжество...

СПІВАНКА ЗА ПУСТОТУ

Чиню гріхы,
Які вже й Бог ни считать.
Пишу стихы,
Які нитко ни читать.

Иду путьом,
Што пре у пекло з неба.
Живу житьом,
Што го й мені ни треба.

СПІВАНКА ЗА МОС ЖИТЯ

Слава Ісусу Христу!
А може – слава й мені?!..
Найлася коза листу...
А я ся наїв брехні.

Я віруву лем – у Бога!
А Бог ня – ни упознає...
І тягнеся моя дорога
Туды, де щастя ние...

Я – сам. Туй живу – на світі.
А дале – згниву в землі.
Сонце – не мені світить.
Тко мос сонце спалив?!...

Сыплеся з неба – попіл.
А на землі – гній лежить!..
Жити я – дуже хотів.
Айбо – ци я вто жив?!..

СПІВАНКА ЗА ВШЫТКО ФАЙНОЕ

Кой хмарами небо забили вітры,
Гет хмары м у небі розміх помелом,
И нараз им звізды вишорив у шоры –
Я хочу обы вшытко файно было.

Потому м поникав на зимлю долій:
Узяв им у руки тугоє скребло
И зинкрайб им всю паскудь з села, гикой лід –
Я хочу обы вшытко файно было.

А дале м поникав у двір мій и твій,
Куды всякі біды судьбов натягло,
И гет им зметав усі біды, ги гній –
Я хочу обы вшытко файно было.

Запрятана в серци ся вткрыла душа –
Боляща, плачуща, слабка, гикой скло... –
Стояв и мовчав – нич им і ни втішав,
Хоть... хочу обы вшытко файно было...

СОНЕТ ЗА ПРОМИНУЛОЕ ДІТИНСТВО

У прорубі сполокана верета,
На шпарзі висячи, замерзла вже домак.
Кочолі на ногах, на грудьох сведер –
Я йду ся ховзати на льодяный арсак.

Арсак, ги скло, летить крозй заметы,
Лїд світиться, погойкує дїтвак
Такое штось, што зза страшного лета
Ни врозуміє анитко нияк.

Из рота, з носа клубами бє пара,
Челлені руки, бо – без рукавиць...
Все скорше й скорше! – чуву вже ош зараз

Вать в небо злечу, вать упаду ниць!..
Вто была скорість! Айбо дниська знева:
Роки дїтинські щи май скорше пролїтавутъ!..

СПІВАНКА ЗА РУСИНСЬКОЕ СЛОВО

Світять, світяться слова русинські,
И хосновані, й мало хосновані иннись –
Лучики їхих, ги ручки дітинські,
До серців стражденних дотяглись:

Пестять нас, давуть нам силу жити,
Бо типир лем рїдні нам слова
Годни нас уд смерти вборонити –
Наша кров уже лем в них жива.

Кров тога, гикой вино, игристы,
Світлом ся стає, кой рве ся вон
Повна силы, гикой сонце, чиста –
Ни терпить ниякых перепон.

Русины! Нас додручали вд смерти –
Удобрали всюо, што в нас было...
Лем ни дайме з памняті истерти
СЛОВО, што сам БОГ нам на чоло
Написав, обы нас берегло!

Слово – нашого безсмертя жерело!

СПІВАНКА БОЯЛНА

В собі сам я за себе ни боюсянич –

Вбить.., забудуть...

Вать на душу пустелна опуститься ніч –

Сам з нив буду.

Я ни боюся нелюдів што ми грань лжи

Мечуть в очі –

Ни уд своїх близьких, ци далеких чужих

Ніч ни хочу.

Я за правду ся мою ни бою ни цят –

Вна живуча:

Вмру – та правду до цілі мій цімбор, вать брат

Сам додручать.

Єдного ся лем бою – розлуки из нив... –

Вже ї чуву...

Боже мій! Пронеси!.. Пропусти!.. Промини!..

Бо – не збируву...

СПІВАНКА ЗА ЧАС И ЗА ПРОСТЇР

За секундов йде минута,
Вже йих тьменна тьма прйшла! –
Місяці з роками ровтов:
Час іде в мос село!

Є в селї глубока ямка,
Што ни витко йїв динця,
Час, ги мед, ся ссыпать тамкы,
И ние тому кїнця.

Вже привыкли люде прості,
Ош у них часу – вікы!..
Лем ни слухає йих простїр –
Розплывається в бокы.

Горы, долы, рікы, море
И далекий океан
Розплывавутсья на горе
Осійчан–єдносільчан.

Вд ямцї тїв, де час налито,
Прийдеш – всунеш руку в мед,
Й на долони в тя розлито
Вто, што відів Архімед.

А протягнеш руки в бокы –
Иппен мийтер уд плеча! –
И в души в тя сум глубокый:
Простїр втїк – упстався час!

СПІВАНКА ЗА ЛАЙКЫ РУСИНСЬКІ

Из свальбы в сусіды, де нич им ни пив,
Й зо мнов убыйшлися по свинськы,
Ишов им, и лав им у вшыткых чортів,
Хоснувучи лайки русинські.

Злі потята понадо мнов, ги дурні,
Штось каркали по сатанинськы...
Втамив им: вты потята лали менї,
Хоснувучи лайки русинські.

А пак, фаранный, над ріков им сидів,
Што бігла зпуд гір полонинських,
И чув им: ссважалися рыбки в водї,
Хоснувучи лайки русинські.

Й товды – тверезый! – им домак врозумів:
Слів нашых ни пїбютъ чужинські
Онь докіть живый ткосъ бы бисіду вїв,
Хоснувучи лайки русинські.

ЕГЗЕГІ МОНУМЕНТУМ

Я памятник себе воздвиг нерукотворный...

(А.С. Пушкин)

Я памятник собі вчинив из быля,
Ид ньому путь отавов им обклав.
Ввін довго бы стояв, кыдьбы огню ни было,
Вать вбы го кінь голодний ни зожвав.

Та в дньови завтрашнім ци будуть коні?
Та в дньови завтрашнім ци будуть русини?!...
Хоть я чинив ушытко, што м быв годный,
Вбы мій народ ввыйшов у нові дни.

Бо з ним увыйду й я ялі часы витати,
И в навхтемашні дни з рунин до полонин
Тямити будуть ия онъ докіть у Карпатах
Устанеся хоть лем єден русин.

З рунин до полонин – най без страшного гойку! –
За мене вчувать всі – заможный и бідняк:
Схохоленый гуцул, щи дніська дикый бойко,
Наремный долиняк и гамішний лемак.

До кедвы буду я русинському народу
За вто, ош лайков им спати ни давав,
Што в рабський час им говорив йим за Свободу,
И уйти з ковдства м йих призывав.

Будь, Музо, кедвешнов, таков, ги Бог прикаже,
Ни бйся лемзы, а свій гонор май:
Ни віруй у тово, што вкраїнниць ти каже,
И з болваном ся ни ссважай.

СПІВАНКА ЗА ВЫХОДЯЩОГО ИЗ РУСИНІВ

Выходжу один я на дорогу...
(М.Ю. Лермонтов)

Выходжу єден я из русинів
Й нараз ся записуву в жиды –
Доста було быти письсым сыном,
Доста м в русинах терпів біды.

Пейслики боркаті утпушаву,
Убрізаву пущу, в бужню йду,
Діточок у хайдер заганяву,
Споживаву кошерну іду...

Вбы жону на рифку поміняти,
Прошу: – Рабин най благословить! –
Айбо чуву рабина казати:
– Што вто туйки русином вонить?!

Гий, вы мої пейслики боркаті,
Пущо моя вбрізана домак,
Нич ни зневаву, што жидам казати –
Ци й поправді рабин ни дурак?!

Вижу: жидом русину ни быти –
Русин ни гангларь и ни махлів...
Айбо вбы ся чоловіком чути,
Вд кому выходити з русинів?!

Выходжу єден я из русинів
Й пишуся каммай у мацкалії.
Сижу собі, троцкаву насіння –
Лем на языці в ня молозі.

Добре вже гуду на балалайці,
Щи й танцову руським казачком,
Думку кожду умачаву в лайці,
Кить ся поклоню, та – матюком.

Погары хоснуву лем граньоні,
Палинку варю из бурака,
На закуску – огірки сольоні,
А "Калінку" знаву вд дітвака...

Я ни мушу быти дуже вченым
Вбым дись революцію вчинив.
Пібю низависимых чеченійв,
Так ги колись чехів им побив...

Де ни стану – всяди мене слідно.
Уд дітинства палинку пючи,
Я по пянці дйиду до Берліна,
Тверезый – ся впстану на печи...

Лем – и мацкальом, видав, ни буду,
Бо ни упю тýлко, ги мацкаль,
Ни пýбю я тýлко много люду,
Ни затопчу в кал свою мораль...

Выходжу сден я из русинів
Й пишуся в українці–хохлы:
Шаровары найду дись челлені,
Для чумацтва вкраду дись волы...

Голову побрытваву, й лем звирыхы
Лишу оселедець—гириньок.
Кіть захочу істи, та – потихы
Запру ся у хыжи на замок.

В пазусі носити буду сало,
А варити попригашній борщ,
Істи так, обы ся нич ни впстало –
Ни проси, ни звідай, ни бормоч...

Буде в ня жона – товстенна рохля,
З нив начиню много діточок...
Заживу так, вбы в сусіды здохли
И тиля, й корова в куртый срок!..

По исторії такое втешу! –
Нафалшивлю документів стос,
И, ни челленівчи, забрешу,
Ош українцом быв Йсус Христос!..

Хоть всі знати: вкрайинце вто – Кучма,
Злодій Лазаренко и Кравчук!..
Й ты, русине, дуростив ни мучся –
Най тым українцом буде дюк!

Бо кіть я ся русином уродив,
Та вже тко ня перечинить?!.. Як?!..
Посеред якого огорода
Бураком ся вродить пастернак?!..

Я – русин быв, єсьм и буду,
И за вто мене честувутъ люде!

СПІВАНКА ЗА ТЫХ, У КОГО НИЄ ГРОШИ

Най у житя такоє вдарить грім
Кой варышом идеш, ги пес побитий,
В топанках цуравых, у реклику старым,
И нич нигде ни годен ись купити:
Без гроши й Кротон чуєся слабый,
Стас ягнятъом, тко быв перше вовком –
Ние нич гіршого, ги цураві жебы,
Нис піллішого вд порожньої тапловки.

Тко має гроши – має и іду,
А я ни куплю – лем хыба попрошую.
Уже давно на вілет не иду,
Бо нашто там такі, ги я – без гроши?!..
Возитися на луксоши м забыв –
Пішком усяди йду, худый и зжовклый:
Ние нич гіршого, ги цураві жебы,
Нис піллішого вд порожньої тапловки.

Скриплять, ги нимацчині, ми кісткы,
У гымбеки болить, в копони коле,
Айбо ни маву гроши на лікы,
И, видитьмися, што м ни мав николи.
На ніч постилі наші, ги гробы,
Нас, битіжных, до рана прячуть мовчки:
Ние нич гіршого, ги цураві жебы,
Нис піллішого вд порожньої тапловки.

Уже й ни знаву нашто м ся женив –
Й раз в рік жону любити ни бираву.
А діти родяться, хоть я йих ни чинив –
Ни знаву за што йих одіну й нагодуву.
Бе голод в ноги, в руки, ги габы –
Голодні ходять и дівки й фаттъовы:
Ние нич гіршого, ги цураві жебы,
Ние пйллішого вд порожньої тапловки.

И най ми датко з версників повість,
Ош ввій ся днись ни чує письым сыном,
Бо мы боролися за команізм,
А днись ся бореме за низалежну Україну:
Нас ни роботы вчили – боротьбы,
Тому в руках днись масме бімбовки!..
Ние нич гіршого, ги цураві жебы,
Ние пйллішого вд порожньої тапловки.

СПІВАНКА ЗА ТОГО, У КОГО МНОГО ГРОШИ

Діла и серенча ведуть до гроши,
А я динь—ніч в ділах и серенчи.
Та й ни тямлю вже динь такий хороший,
Обым нич ни робив, ай – припочив.
Кить ни трудом, та хытростив и битков
Збираув свое так онъ им упрів:
Я каждый динь кінчаву ни молитвов,
Ай пунтошним рахунком грайцарайв.

Ткось гадать собі ош овїн богатый,
Бо мас доста изрїв, и – майно.
А я бым хотїв гроші всї зыбратаи,
Што суть иннись, што были дись давно.
Кить бисїда за гроші – ріжу брытвов:
И за єдну копійку бым зомлїв.
Я каждый динь кінчаву ни молитвов,
Ай пунтошним рахунком грайцарайв.

Я ненавижу попїв и жеброту,
Бо йим усе давай лем, та – давай:
Ты ни ковдуй – впрягайся у роботу! –
Свїй газдїський вїз динь и ніч дружай.
Сяк не лем я – аццяк уповість й жид вам,
Украиниць за дутку бы здурів!..
Я каждый динь кінчаву ни молитвов,
Ай пунтошним рахунком грайцарайв.

Приходять в Підкарпатя галичане
І всюо крадуть без совісти й стыда.
Лем я чинити так ги вни ни стану:
Вни – чужакы, йим всюо в нас – ворожда.
Копійка добываєся гонитвов,
Фаратшагом наостреных мозгів.
Я каждый динь кінчаву ни молитвов,
Ай пунтошним рахунком грайцаїв.

Зза дїл ни вздрів им як ми вмерла мати,
Жона пішла вд ня, дїти вд ня пішли...
Айбо я дале буду зарабляти,
Обы у банках конто ми росли.
И най мос богатство файно злить вас –
Тко в нас аттак ги я розбагатів?!..
Я каждый динь кінчаву ни молитвов,
Ай пунтошним рахунком грайцаїв.

Роки прийшли. Мене вбаляє старість,
Лем – докї м годен! – я ся ни даву.
Ни зарабляти гроші менї – кара:
Я зарабляву – значить я живу.
Обы ня ни вбыкрали – живу скрытно:
Исхуд, изблїд, домак им посїдів...
Та каждый динь кінчаву ни молитвов,
Ай – пунтошним рахунком грайцаїв!

СПІВАНКА ЗА ДІЛА ЧОРТІСЬКІ

Ныйт! Ни нараз ростуть рогы
У малых чортів –
Мусай лати дуже довго,
И клясти вйтців,

Мусай псами вночи выти,
Пужати діти,
Возоры в ошколі бити,
Образы товкти,

Убрывати псови уха,
А котови – хвіст,
Пудсыпти цукор мухам,
В лопту пхати гвізд.

Што ти добрі люде кажуть –
В грязь перековбась:
Умащений в чорну сажу
В постіль чисту лянь.

Всі спївавуть, ты – шипиляй,
Стань ногов на торт!...
Вбы казала за тя чилядь:
– Ни дітвак, ай – чорт!

Так, ги чорт, пий палинчину,
И навхтема знай:
З файного ся чорта чинить
Файний сатана!

А коли усатаніш,
Й дале – сатаній:
Упирьом будь, вовком, змийом,
Лем козлом – ни смій!

Кой за ноги ся попыташ
Вбись лем не зомлів:
На ногах ростуть копыта,
Роги – на чолі!

Ты уд рана и до ночи
Мулатлуй, гуляй:
Сатана – чилядник творчый! –
Паскудотить рай!

СПІВАНКА ЗА ДІЛА ЯНГЕЛСЬКІ

Хочу я вам уповісти –
Най ни на біду! –
Люблять янгелы поїсти
Лем порзну іду:

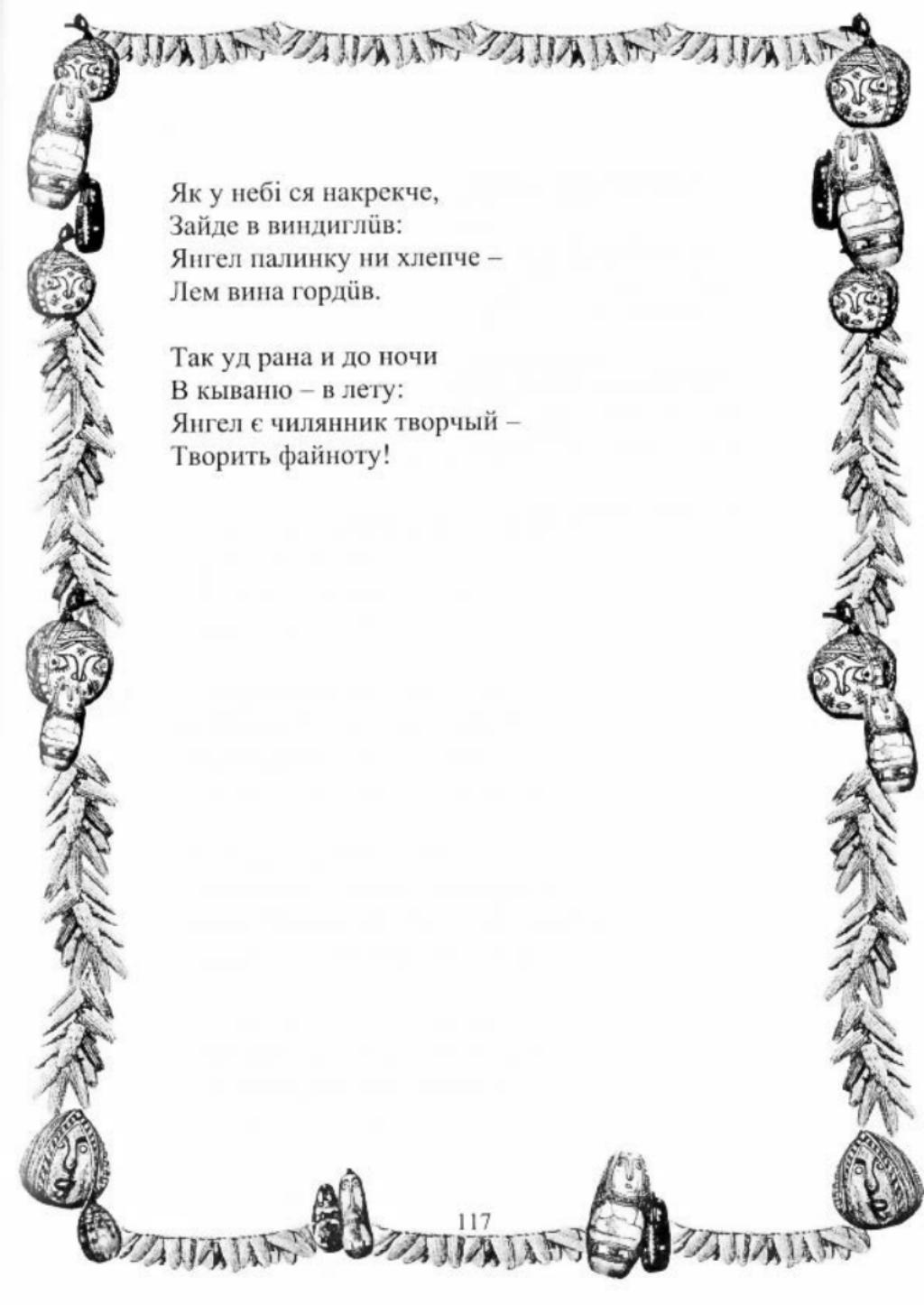
Ймуть, заріжуть собі свиня –
Божа благодать:
Хоть говіння – ни говіння! –
Нич, до лем ідять!

По іді и рук ни мывуть,
Там, де ляжуть – сплять.
А у сні, ги свіні, тывутъ,
На всый світ храплять.

Дале: пробудяться в небі,
Вичір – выходный,
До дівок літіти треба
Докй съ молодый!

Молодый, та – файно втылый! –
В череві опух! –
Дуже тяжко тягнуть крыла
Аттакый гиндюх.

Нашто так ся наідати,
Пидік, зnavуть всі:
Тяжко янгел череватый
Літать в небесі.

Як у небі ся накрекче,
Зайде в виндиглів:
Янгел палинку ни хлепче –
Лем вина гордів.

Так уд рана и до ночи
В кываню – в лету:
Янгел є чилянник творчый –
Творить файноту!

СПІВАНКА ЗА ГОГУ, ГАГУ И ГІГУ

У селі циганка Гога
Задушила гуску Гагу
Для співця Степана Гіги.

По циганськы плаче Гога,
Бо нигагавучу Гагу
Впхав у тайстру Степан Гіга,

А циганці вказав фігу.

ЧОТЫРИШОРЫ

Думав им стишкы йсё в смія шмарити,
Айбо Йося Губерман вповів,
Вбым набрав у жмині повно гариків
Й начинив з них четыришорів.

Там ссважав им ся, там зашкабрив –
Я ни янгел! – тото видить Бүг:
Ни шкодуву, што м мїг и грішив,
Ай шкодуву того, тко ни мїг.

Жив им: то – дрімав, то поспішав...
Думав, кой посідів:
Я ни знову, ци в ня є душа –
Нигда м ї ни відів.

Из житьом на бй ставу я сміло –
До всього духовного инертный! –
Я ся беспокою лем за тіло,
Бо душа у ня итак – безсмертна!

На свому куртому віку
Я свідком быв таких паскудств,
Што на Страшный Суд я ни прийду,
Вбым ни вчинив комусь обиду.

Кити ни буду ся Бога бояти,
Та вповім му, ош вто ни по ділу
Мою праведну душу карати
За гріхи мого грішного тіла.

Ты задарь так брехливо здриш –
Твоя душа, гикой кырница! –
Вповіш мені из кым ты спиш,
И я вповім, ош што ти сниться.

Вже годен им типир
Без бріхонь вповісти:
Я ненавижу Смирть,
Й тому – чиню діти!

Лем им типирьки осознав,
Ош йде житя все гірше:
Я многим жити заважав,
А вни мені – щи білше!

Мені ворожка ворожила тайно,
И дуже тайно ми вповіла,
Ош в мене у житю всюго годно быти файно,
Хоть годно быти й пілло.

Без помылки м ни прожив и дня:
Раз им быв – ги віл, раз – ги тиля! –
Правду мавуть вты, што ня хвалять!
Правду мавуть вты, што ня й ганять!

Удкрыв для себе я случайно:
Де нас ние, там дуже файно.
Айбо кіть мы хоть раз там были,
И там стає страшенно пілло.

Признáву ся вам, цімборове:
Кой пю из вами на гостинї,
Та лем по тритым погарови
Ставу я истинным русином.

При днишных раздорах признастися мусиме,
Ош туй, де свiй свойого бс,
Ниc чоловiка май лiпшого вд русина,
Тай гiршого тоже ниe.

За дисять пересважаных годiв
На шилиякых зiбранях, в масмедiях,
Трагедiя карпацьких русинiв
Бизiвно учинилася комидiйов.

Вполуднe жабы заквичали,
И стала пiкница пiсна,
Домiй побiгли галичане –
Русин ся пробудив уд сна!

Настройили в нас галичане
Скульптуры своим истуканам...
Та дась Господь – едного рана:
Ни галиchan! Ни истуканiв!..

Всi пиля мене дуже вченi,
Културнi, здержанi, розумнi...
Й кyбы ни мат мiй просоленый,
Ta туйки так бы было сумно!..

Яка – любов?! – я знати хотів,
Й циганка вчора ми сказала:
– Любов така, ги тото потя,
Што, летячи, ся на тя всрало.

Мені вночи гіно яло ся снити.
Йсе значить – гроші мали бы ми быти.
Лем з того сна ни маву я хісна,
Бо нич нигде ни вижу крим гіна.

Вино в погарови росов зацвіло,
Хліб свіжий смієся из бловдера.
Лем тяжко гінови, што вчора было
Дарацом буженого шовдьря.

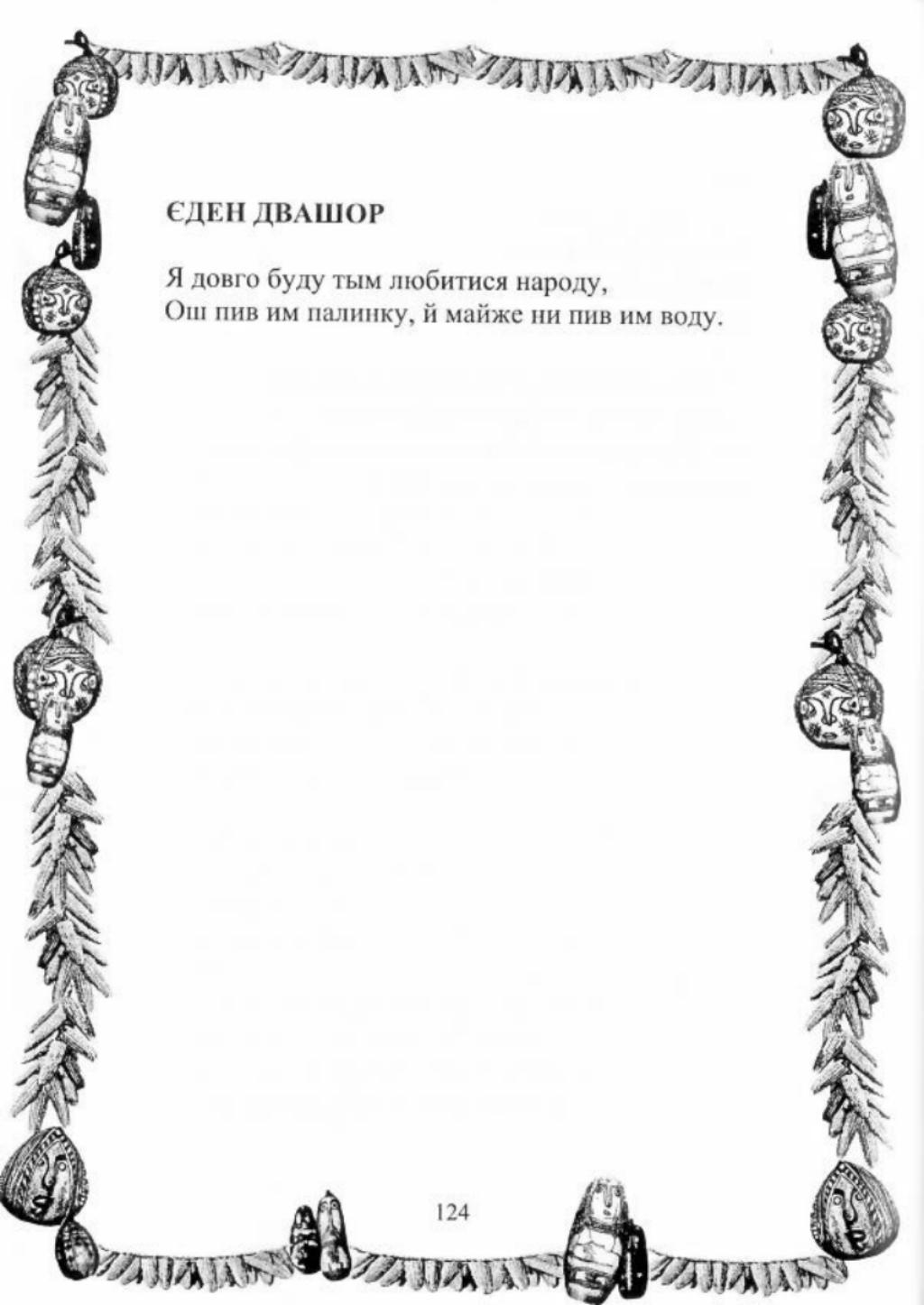
Ци с в пеклі пив з чортом блудливым,
Ци зайшов ись попішати в рай –
Де й який бысь ни быв щасливый,
А на годинку – позирай!

За які й чїй гріхы
Я зотлів, а не згорів?!..
Молоді мої стихы,
Вы – такі старі...

Так в ня на души, гикой в сїв осени –
Світлови и тьмі мош золотїти:
Маву листя, вбы го з себе зверичи,
Маву крыла, вбы м годен летїти!..

Гуркочу, ги повінь,
Хоть час мій ни туй є:
Іннись китъ ни вповім,
Вже завтра нитко ня ни вчує...

Цінуву цімборів, айбо и враг мерзкий
Для мене годен быти хосновитый:
Уд цімборы ся дізнаву – тко я такий,
А уд врага – яким я маву быти.

ЄДЕН ДВАШОР

Я довго буду тым любитися народу,
Ош пив им палинку, й майже ни пив им воду.

СОНЕТ ЗА СТАРІСТЬ

Я відів як дербанку изломили
Й несли в руках, прекрасну й неживу,
Таку щи молоду, пахнючу, милу
Понюхали, и... верли на траву...

Дербанка мало, лем – красиво! – жила...
Та я вас втвітити другоє зву:
Яка страпна й нифайна стара чилядь –
Уповіште ми: нашто вни живуть?!...

Ниє здоровля, и краса пропала,
Лем спомини про бурю юных сил...
В нидїдавому слові "старожил"
Новых жил вать ниє, вать дуже мало.

Вмирати треба молодым, бо инак – кара
Паде на душу ти й на тіло: старість...

СПІВАНКА ЗА НИПРОЧИТАНІ КНИГИ

Нїцше, Гітлер, Фрейд и Далі
На полицю ми книжну лягли.
Я сперед ними – з Осою русин! –
Хочу ся дюгнути йих верховин.
Пїлло йдуть в мене з дїтинства дїла –
Я притулився на сїм боці зла,
И ни втваряю зацїплених уст
Ош бы ня звідало сто Заратустр.
Глядаву свое призначення й роль
В книзї "Аццяк бисїдус Адольф":
Гітлер в "Майн кампfi" всьо файно вповів –
Упомнянув и за нас – русинiв! –
Голос русинський в Європi затих
Бо щи ни было фюрера в них.
Та де нам до фюрера, кой до нас йде
Щи ни прочитаный русином Фрейд:
Комплексы, лїбido, мати, отиць –
Начала ни было, а йде вже кониць.
Якi нипотрiбнi, якi мы малi –
Фест змальовав нас великий Далi!

Бог біг уд бід,
А я – ид богу
Глядав дорогу –
Топтав свій слід.

Кой в смирть зайшов,
Товды м увідів,
Ош я в сих бідах
Стояв – ни йшов...

СПІВАНКА ЗА БОЖУ СИЛУ

Всьо старое – што было, што вмерло,
Ни лишило нигде ни сліда –
Днись ми в памняти очи вдоперло,
Й поплыла споминань череда:

На толоці меренжують овечки,
По доліні тече потічок,
В пачмачках на єднів лем вервечці
В лопухах сидить сам дітвачок.

Кличе кумця, ги цімбора, з ямки,
Айбо кумиць штось довго ни йде –
Може кумця ни пущать му мамка,
Авать може й ние го нигде?!..

И товды йде дітвак до потоку,
Де и вчора удинь ввін сидів,
Й здрити як плавлють рыбки лупоокі
У срібернів прозримів воді.

Дале йде дітвачок до обочу,
Де ростуть малинові корчі,
А йому из корча просто в очи
Тарканістий гыд съити.

Витко гыд вже наївся малини,
Й дітвачок собі рве ягідки.
А из неба плывуть на долины
Фатъолово біляві хмарки.

Небо.., горы.., долина... – темнівуть:
Божий динь переходить у ніч.
И в село, де світла ся вже сівуть,
Дїтвачок ни несе в рукахнич.

Йся краса, што смісся и плаче,
Й дивну силу з рук божих бере,
Напоила ти серце, дїтваче,
Тым, што нигда й нигде ни умре.

СПЮВАНКА ЗА ВПСТАЛІ МИНУТЫ

Мы малі були.
Мы ся играли
У май прості ігри дітинські.

Час ішов.
Минуты ся впставали,
Запаковані в слова русинські.

СПІВАНКЫ ЦІМБОРАМ ДІТИНСТВА,
КОТРЫ СІСІ СПІВАНКЫ
ВЖЕ НИГДА НІ УЧУВУТЬ

ПРОЛОГ

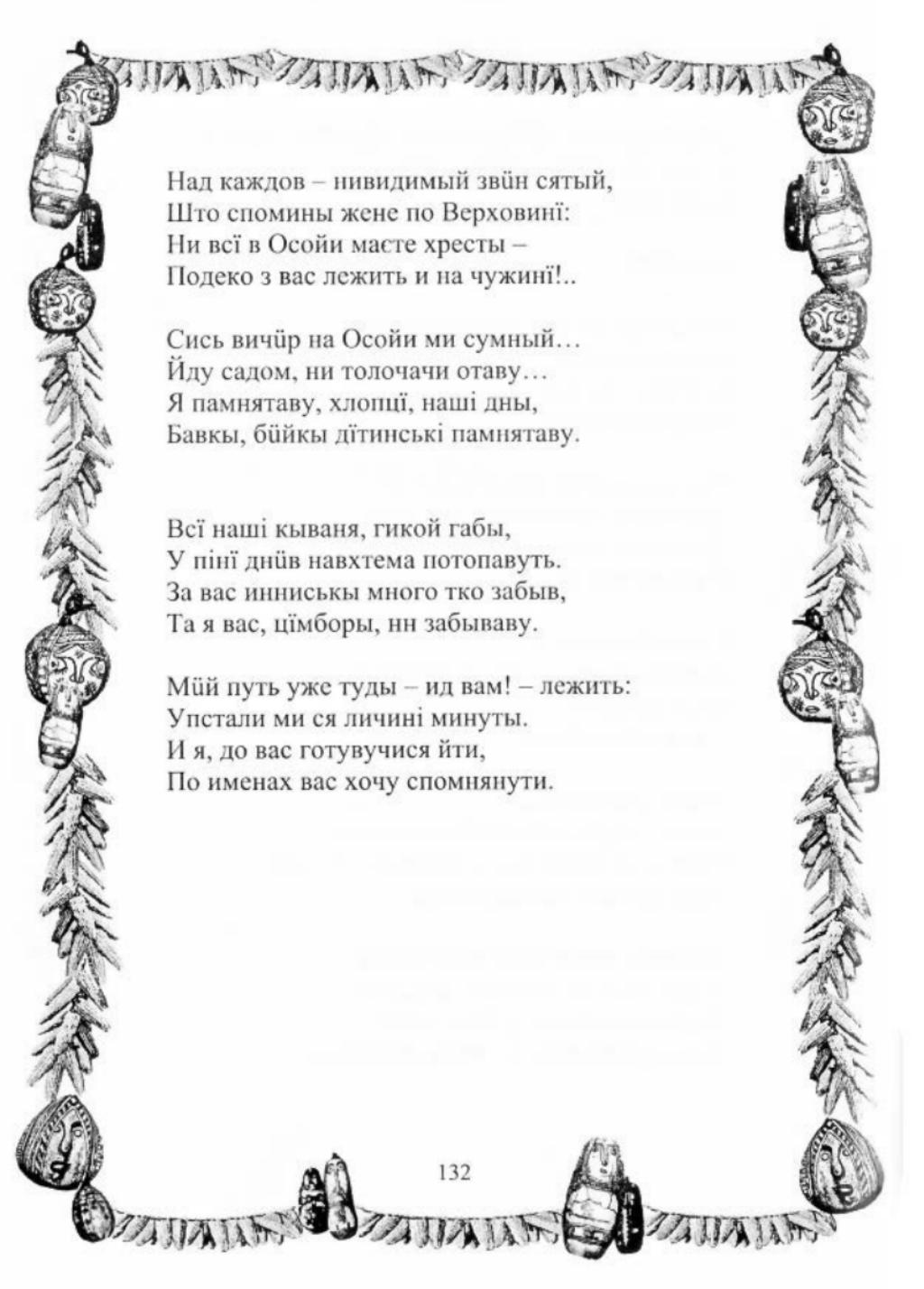
Схылився місяць хмарі на плече,
І слухає шовковый плюскіт часу –
В Осойи час так настара тече,
Ги музыка епохи Ренесансу.

Йся музыка ми напоминать вас,
Дітинства мого цімборове мілі:
Дітинство нашое – вто Ренесанс,
В якому мы житя свой творили.

Гикой косицям грядка, нам – село:
Дорогы наши з нього поврастали.
Но, а дітинство – золотом было,
И мы серцями в ньому ся упстали.

Краса дітинських літ, ги ярный цвіт –
Косіці мрутъ, а паміять не вмирає:
Гибы й ни было бід, в иннишний світ
Мені лучами теплыми сіяє.

Сходило сонце нам знад Обоча,
А там дись за толоков заходило...
Ta дниська вижу у його лучах
Лем горбики малі – ваші могилы...

Над кождов – нивидимый звін сятый,
Што спомини жене по Верховинї:
Ни всї в Осойи масте хресты –
Подеко з вас лежить и на чужинї!..

Сись вичир на Осойи ми сумний...
Йду садом, ни толочачи отаву...
Я памнятаву, хлопцї, наші дни,
Бавкы, бййки дїтинські памнятаву.

Всї наші кываня, гикой габы,
У пінї днїв навхтема потопавуть.
За вас инниськы много тко забыв,
Та я вас, цімборы, нн забываву.

Мїй путь уже туды – ид вам! – лежить:
Упстали ми ся личинї минуты.
И я, до вас готовувчися йти,
По именах вас хочу спомнянути.

МИША БЕРЕЗНАЙ–СЛОВАЧЧИН

Де годен быти Міша Березнай,
Што, сигіняшний, жив лем дисяль років? –
Я точно знову: ввін попав у рай –
Дітвак безгрішний, чесноокий.

Ги днись тямлю: час ярный задошив,
И вшытку млаку фест заповенило,
З корыта Міша шіфу учинив,
Й летить собі габами, ги на крылах!..

В ошколі Міша – первый ошколаш,
Гибы му Бог на тімня поклав руку:
Стишок удцорконить, ги отченаш!
А як ся тяг до точнії науки!..

Втиць матірь му – красавицю! – привів
В русинськоє село дись из Словаків –
Уродила в Осойи двох сынів,
Й лем Міша – на чолі из Божым знаком!..

О, Господи, чому съ го вд нас узяв?! –
Овін бы быв май мало – академік!..
Стару словачку гибы ткось пудтяв
Уд Мішової смерти вже навхтема.

Я памнятаву Мішів упровід:
Мы – дітвакы – несли му гріб на пличох...
Уліті на серця лігав нам лід,
И жаль слзыами очи нам косичив...

ВАСИЛЬ ИВАНА МИТРИКІСЬКОГО

У Василя отиць быв босоркун –
Кому штось наворожить Митрикісъкий,
Тому вже ни поможе й пїп осїйський,
Ош бы му сват! Ош бы му кум!

Вд коровы мїг вдобрati молоко,
Вчинити так обы здыхали кури,
Вать на село нагнати чорну бурю
Прогїрклым босоркунськым голоском.

Айбо Василь у няня ся ни вдав,
Тай втиць ни передав му свою силу –
Кой быв малый, та ведно съме ходили,
А кой пудрїс – побожным дуже став.

Василь пїшов ся вчити на попа,
Й поправдї став нипїлло поповати,
Лише судьба, гикой нирїдна мати,
Была до нього на добро скупа.

Быв перед Богом чистый, гикой скло –
Из нього стати мїг ся и ладыка.
Айбо у грїб го повела гертика –
Василь умер. Й забыло го село.

ІВАН ПЕТРОВЦІЙ-ФІРІЙІВ

Ци мош увідїти як музыка летить?..
Ци мош слызу из серця в грудьох стерти?.. –
Ушытко мош, китъ динъ иде сятый,
Який щи ни тайить твосї смерти!..

Іваночку! Я звідаву тя днись,
Куды ся діли дны тоты медові,
Кой мы з тобов – два цімборы! – вбнялись,
Й попасуєме за селом коровы?

Де зимы вты, кой мы – колядники! –
Вінчусме по вшыткому Осойи?!.
А в небі світяться малинькі звіздочки,
Й дріжать уд студени, ги мы обое?..

Іваночку! Тямлю вты вечоры,
Коли ты брав гармоню у руки!..
О, як ты гув! Спиралися вітры
И слухали ниумираві звуки!..

Та й сього вечора Осий ни спить –
Серця ся чиляди сповнявуть силов,
Яка у твойїв музыци летить
На тых твойих тонких діточых крылах.

ЮРА МИКУЛІВ

Дарабы в млаку ся спущавуть з Обоча,
А по дарабах повно садовини.
Там восени пасе ся худобина,
По зимах ся ліжує дітвачня.

Дває з тобов мы, Юре, дітвакы,
И по дітвацькы файні цімборове.
Попасуєме по шанцах коровы,
Для нашых мам збираєме чічки...

Навхтема лем єдно м запамнятав:
В село прийшла блаженна літня днина,
На вс্যих дарабах квітне пасулина,
Посонячник, ги хаща, забуяв...

Де в заростях пасулі й тенгеріці
Літавуть пчолы, чмеллики гудуть,
Из берега на млаку – до кырніцї
По пішачку два дітвачки идутъ.

Вто мы з тобов у млаку идеме,
Пудламувучи стебла тингиріці,
И там, пиля тепличної кырніцї
Вже й ни тямлю зза чого ся беме.

Забыли съме за літо, за красу,
Яку в селі в сись час давутъ дарабы:
То я тебе, то ты мене зохабиш,
Пачмагы й реклик пірвані вже суть...

Нафаралловані йдеме в свої боки,
Помахувучи грізно пястухами...
А з неба сонце ся сміє над нами,
Ош – нивояшні всійські дітваки!..

Я, памнятаву, з армії м прийшов,
И кажуть ми, ош Юра вмер Микулів –
У серци жальом страшно ня кольнуло,
Й гибы м заговорив з твойыв душов,

Яка зо мнов тяглася в тото літо,
Де пасулина солодко цвіла,
Де тингириця, ги хащі, зросла,
Де мы з тобов щасліві были діти!..

ЛАДЬО ГУСТІЧИН

Кіть мош – взяти у пригорщі огинь
И, смівучися в очи вам, держати.
А дале – веричи, и з вітерцом ся йграти,
Ни чувучи домак спаленых жминь.

Мош по дітвацькы улїсти на пинь,
И, ги в селї бирїв, гойкаловати
Онь докіть ни покличе домї мати,
Авать ся кінчить нискінченний динь.

В дітинстві дны были поправдї нискінченні.
И ты их, Ладю, нискінченно хосновав.
Ты быв – огинь и вітер. Й ты пропав...

Хоть – знаву! – ты бысь ся зачудував из мене,
Ош я різцьом класичного сонета
Вчинити байловав твого портрета.

АННА БАГИЙОВА

Дівотні віганчики,
Чіношні ширинки –
Анця, Анна, Анничка –
Попіська дітинка.

Лем кой тїв дітиночцї
Рочок йшов дисятый,
Знала вже як з хлопцями
Мош ся цульзовати.

Лынгарі, лынгарики,
Бетяры, фаттьовы
Денно й ношно цоркавутъ
В возоры поповы.

А кой на Рїздво они
Йшли колядовати,
Каждый з них мїг Анничку
Не лем цульзовати.

Днїв тых ни забыти нам
Нигда и николи:
Пиля вшколы ходиме,
Лем – ни до ошколы.

Час литів нисповшено,
Ги вода з кырніцї.
Мы щи вшыткы – смолоші,
Анця – удданиця.

Вна кіть штось дає комусь,
Та дає – ни зычить.
Анця уддавалася
И ни раз, й ни двычі.

Ги вода у потоці,
Цорконіла, бігла...
Вмерла, што на похорон
Мы ни вшытки встигли.

Дівотні віганчики...
Чіношні ширинки...
Впсталися лем спомини
Золотої днинки.

ІВАН КРАСУЛИН

Іван Звонарь, по назывці – Красулин,
Уже давно ни ходить по земли:
Мы й думати такое ни могли,
Обы нигде съме голос му ни вчули!..

Я дітваком його ни памнятаву –
З намного вд нього старшыма людьми
Цімбороватися з малого ймив,
А з версниками ни стає в забаву!..

Входив ошколу, й нараз ся вженив:
Робота, цімборы, сім'я и діти...
Ввій дуже скоро зачав ся старіти –
Наш версник, та ни в нашім часі жив!..

Дітвак му – сын – великий вже умер.
Ни удержанав Иван біды такої,
Та й сам ся скоро з миром упокоив...
И слід по ньому ся в Осойи стер.

ФЕРКО АНДРІШКО

Мы з Ферком ходили в ёден клас,
А ошкола у тот час была на Млаці.
И товды нияк ни мали съме на гадцї,
Ош Ферка ни буде скоро меже нас.

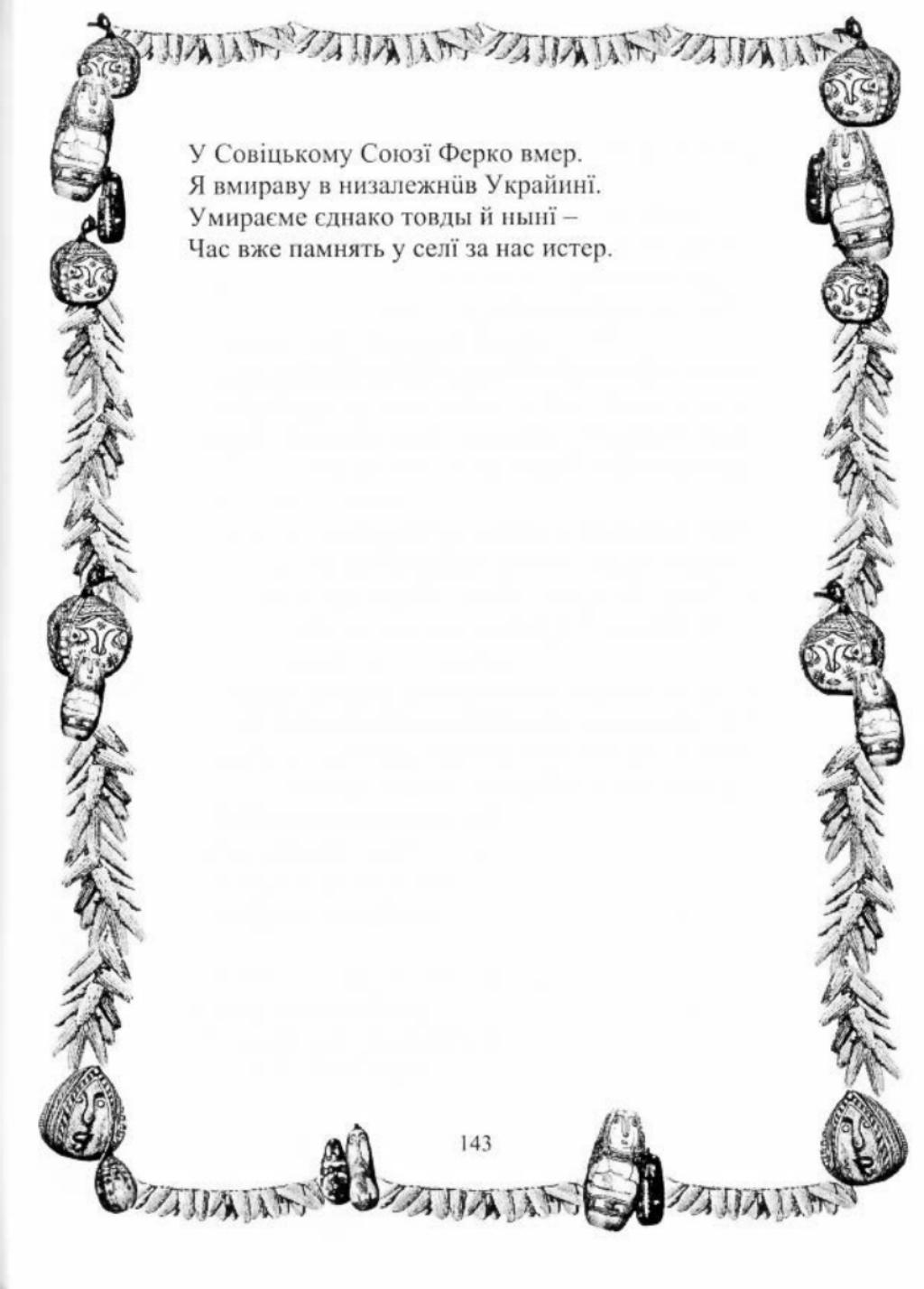
До ошколы приходив овін з Лазів,
Постільцями топчучи челлену глину.
Я до вишколы чалапіндав из долины –
Там из ним им в єднів лавици сидів.

Хоть и быв Ферко у мене цімбора –
Кой лазян имали долиняне бити,
Вд мене мусів и Ферко ся сокотити –
Бігарями м и каміньом их тіряв.

Уходили съме ошколу, дітвакы.
Айбо што товды ошкола нам давала?! –
Вчитилі й самі нимного знали,
Удбывали аттот труд за копікы.

Мы з Ферком росли в страшный совіцький час:
Тко ся вчити хотів – мусів сам ся вчити...
Лем збілшого люде йшли робити –
Йшли в робочий – у жебрацький клас...

... Было літо, кой им взнав єдного дня,
Ош Ферко поів нидобрых грибів,
И взяла го, сигіняшного, галиба,
Молодинького фаттьова, лигіня.

У Совіцькому Союзі Ферко вмер.
Я вмираву в низалежнїв Українї.
Умираєме єднако товди й нинї –
Час вже памнятъ у селї за нас истер.

ПЕТРО ФЕРЕНЧИКАНИН

Йсю казку мош бы разпочати уд кїнця,
Ош кїлко мїг дїтвак в собї тайити мук,
Бо уд дїтинства быв по няню сиротюк:
Петро не памнятав свого вїтца.

Отиць пїшов му проты русъкых на войну
Й дись там погыб. А туй до нас они прийшли
И стали нашыма панами – власть взяли...
З усых бавок Петро ни бавився в єдну:

Ввїн иенавідїв у войну, у бїйку игр,
Ай брав у руки мамов купленый баян,
И – гув!.. Кой урїс став поправдї музыкант.
Айбо забыти, ош ввїн – сирота, ни мїг.

Ввїн не лем гув – щи й файну музыку писав –
Мы начинили з ним нимало спїванок!..
Айбо ничекано навікы ввїн замовк,
И у селї лем в спїванках свойых упстав.

ВАСИЛЬ КҮЗЛЯКҮВ

Гий, Василю, сиди в былю! –
Што ти щи казати?..
Ни вчили тя отиць–мати
Дома газдовати.

Я, Фирій, ты..., тко щи з нами?.. –
Вже й ни памнятати! –
Серенами онъ у Білкы
Йшли колядовати.

Зажмурив им собі очи
Й вижу тя, nibore:
Ярь..., земля ищи студена...
А ты з вйтцом ореш...

Ваша хыжа в селі – крайня,
А за нив – толока.
Мы палинку пеме в корчах,
Онь ми стягать око...

Што бы щи поспоминати? –
Як исъме ся били?! –
Было того доста й часто...
Ци тямиш, Василю?!

... Пак ми люде розказали
Ош як жив ты бідно:
Жона вмерла, діти пїшли,
В хыжи впали стіны...

Позираву на край села:
Там, де твоя хыжа –
Ани тебе, ани хыжі,
Ни себе ни вижу...

ПЕТРО РОМАНИК

Петро писався – Романик,
Яку мав назывку – ни знаву.
Єдно лем файно памнятаву –
Петро быв добрий ученик.

Ид точным ся наукам тяг:
Быв первокласный математик –
Овін міг и такоє знати,
Чого и вчитиль бы ни збаг.

Я памнятаву літній динь,
Всьой клас быв на прогульцї в хаши:
Прийшли съме рано, вшытки натще,
Найшли єден широкий пинь,

Мы застелили го, ги стїл,
Довкола вшытки посїдали,
И тамки съме фрыштиковали –
Така краса была довкїл!..

Петро уд щастя заспївав –
Слова и новту нам низнані,
Його чутями осіянні
З нас кождый в душу убирав!

Минулися тот динь и рїк...
Житя минулося Петрово...
Айбо – вта новта, тото слово
У хаши тїв звинять навік!

ВАСИЛЬ МЕЛЛИК

Дуфловані мав груди сись Василь,
А пястухы майже ош оцільові,
Бо вдарить когось раз, и вже – готово:
Удареный пудлетить, ги мотыль!

В селі ся ввін никого не бояв:
Дває съме з ним ходили за дівками,
Й кіть кось ся бити байловав из нами,
Та tot добрі по горгошах дістстав.

Лем час настав, и мы ся розыйшли –
На каждого свої путь чекали.
Якось исъме ся рідко зустрічали,
Хоть у селі обое съме были.

Василь ищи и в армію ни йшов,
Коли на нього вто нищаствія впало:
Даз дисятеро з ним у бйїку стало –
Над рано там не труп быв, ай лем – кров.

Ни ймили тых, што вбили Василя...
Онь страшно ми типирьки говорити:
Такенна сила в зимлю пїшла гнити...
Най пухом, Цилю, буде ти зимля!

ВАСИЛЬ ЛУКІВ

Сись світ, утравлений людьми,
Житя, убитоє живими,
Мы ни розмнякшиме слизми,
Ани прокляттями твердыми.

Мені казав ісь: "Йване, тям! –
Меже живых ни было раю:
Тко раз лем уйшов из житя,
Уже назад ся ни вертає!.."

Попав ты в рай, авать у ад?!..
Бо вмер ісь доста давновато,
Айбо ни верташся назад,
Й нич ни даєш за себе знати.

Лем што дадуть нам вты знаня,
Ош бысьме й годны йих добыти?! –
Ни зnavу, Васю, де бріхня,
Авать де правда годна быти.

Бо што тобі уповім я,
И што для тебе мос слово?! –
Василю! Вся твоя сім'я –
Отиць ти, мати, два братове

Лежать в могилах. Й щи я взнав:
Завісилася твоя мати,
Вйтця кінь возом затоптав,
Й ты мусів тяжко умирati:

Вбі ноги дохтор ти вдрубав...
А кой малі съме были, Васю,
Тебе нитко ни перегнав,
Никому в бігу ты ни дався!..

Прийшло дітинство, й всьо житя,
Што вже го й сам Бог ни вертас,
Й тобі я кажу: "Васю, тям! –
Мы дітваками жили в раю!"

ЮРКО ЯНОШІВ

Махлярь, фіглярь, гулярь, лынгарь.
И – дуже ряный чоловік!-
Прожив свій коротинький вік
Так, ги на Всойї жили встарь.

Устаръ – в туту старовину,
Яку вже нигда ни вернеш,
Зо мнов на свальбу, Юрку, йдеш,
И палинку пеш сливляну.

Ты пеш, я пю: мы обає -
Дружбы на свальбі в цімборы! -
Ни кладеме з рук погары,
Бо палинки туй доста є!

На нас вже сирдяться дружки,
Ош ся ни твориме на них:
Мы – упивші! - йдеме в сурдик -
Молодюкы!.. лигінчуки!..

Де свальба вта?!.. Де вты дружки?!
Де суть з сливлянков погары?!..
Лем гробиками из Горы
Здрять наші молоді рокы...

АНДРІЙ ГУСТАВА МЕЙРІНКОВОГО

Ты – праведник. Ты спиш
В янгельськів благодати.
Я – грішник! – молюся,
И всім мішаву спати.

Я хочу вбы – Бог чув,
Ош я щи ни пропащый,
И гойкаву, ги грим,
Што гурконить над хащив.

Молитва – из душі,
Айбо ищи й – з гыртанкы!..
И рвесья, й гурконить,
Ги в Чехы руські танкы...

Онь смішно ми – ты йшов
У Чехы окупантом,
Хоть дома, на селі,
Быв ісь послідний дрантьош.

Ты, сигінь, праведник,
И мовчки спиш у гробі:
А я страшный запал
Нияк ни вдержу в собі.

В дітинстві было так:
Ты – тихий, я – кричащий.
Типир: ты спасся – вмер,
А я гойчу – пропащий!

ЕПІЛОГ

Коли малі съме бывали дітвакы,
Ни знали съме, ош мы с біднякы,
Бо Мама з Няньом істи нам давали,
И як могли, та так нас одівали:
Товды й далекый світ нам быв близький.

Айбо дітинські дны уд нас втекли,
И дуже многі в зимлю вже легли –
Туды нас потягли бідняцькі біды.
И на земли нигде ние вже сліду
Ош мы туй жили, ош мы туй бывли!

Мы у земли кістками лежиме,
И лем Суда Господнього ждеме,
И кажеме: – Великий Боже милый!
Лем за тото, ош на земли съме жили,
Живі й мертві Тя благодариме!

СПІВАНКА ЩИ НИ СПІВАНА

Я живу у дуже темний час –
Світла віри й цят ние в народі:
Прізидентом у державі – фрас,
В уряді міністер каждый – злодій.

Тот, тко быв учора рекетир,
Дниськы ся просунув у парламент.
И газдує у державі мир
Гіршый уд войны – бідов, смертями!..

Ковдство є нормов у люди
Лем тому, бо власти – нинормалні.
Туй китъ хоч ни здохнути – сиди
Й памнятай, ош каждый динь – прощалий.

Команішты стратили звізу,
Та вкрайинце унайшли свій тризуб,
Й принесли в наш край таку біду,
Што русинови днись ни завидуй.

Я живу у дуже темний час:
Де любов горіла – дыше злоба!..
Сів им собі й думаву за нас:
– Може мы й не люде, ай – худоба?!..

МОЄ ЖАДАНЯ

Най читалник –

Ци дітинських,

Ци уже старых годів –

Вповість:

– Йсе – стихи русинські,

Я в них вшытко врозумів.

СПІВАНКА НА ЗАКІНЧІНЯ КНИГИ

Коли я вмру, ни буде нич страшного
Мені – уже, а вам, живым, – ищи.
Тать бо поправді, што кому до того,
Ош хрест могилний груди ми строив.

Коли я вмру, нитко и ни замітить,
Ош меже вами вже мене нис,
Бо й дале сонце півдобы лем світить,
А півдобы всю темноті дас.

Мене ни было до житя, й ни буде
После житя. Хоть – што житя было?! –
Мені мішали жити свої люде,
Пушавучи в ня мийриг свій и зло.

Типир, коли судило ми ся вмерти,
Уже м на тому світі врозумів,
Ош мало уд народжіння до смерти
Чилянник має чистых, світлых днів.

Типир, коли умер им, добре зnavу –
По смерти ниваловшно каятя.
А щи, живым вам, тайно сообщаву,
Ош смерти бывать бýлше, ги житя!

СПІВАНКА ПОСЛІДНЯ

За книжку йсю нитко ми ни подякує,
Бо тот, кому писав им ї, вже вмер.
Та попри вшытко доста добрым знаком є,
Ош из листків щи вітер слів ни стер:

Слова мої зо мнов иннись прощавутсья –
Я сам лягаву в зимлю, ги зерно:
Мий час минув – сліди мої стиравутсья...
Того, што было, вже нис давно...

СПЇВАНКА КҮНЦЬОВА

Мене давно вы схоронили –
Издолї хрест уже пудгнив...
Цвітуть косіці на могілї,
Што повна трупных черваків...

ПРО АВТОРА

ПЕТРОВЦІЙ Іван Юрієвич – русинський и український писатель: поет, прозаїк, товмач–переводчик из французької и мадярської бісід. Писав по вкрайинськы. Типирыкы пише лем по русинськы. Петровцій Іван ся уродив 22 мая 1945 года в селі Осий Иршавського района Закарпатської області у фамілії до совітів заможної чиляди. Сім класів уходив у Осойи, дисяль – у Ілници, дале пак робив грузчиком, разноробочым, банисом у Краснодонї, шовфером, токарем. У армії три з половков годы служив у Германії – в Дрезденї. У 1973 годї кінччив ся вчити на французького філолога в Ужгородським універзитетом. Робив два годы вчитильом у ріднім селі Осойи. Пак быв новинарьом.

По вкрайинськы написав и удрукував: поетичні книги "Знак весни" (1979), "Карпатське літо" (1984), "Жовтень – осені свічадо" (1988), "Зимові зошити" (1989), книгу вибраних поезій "Ріка року" (1992), зборничок стишків діла діти "Софійка и весна" (1986), роман–детектив "Мануміссіо, або ж Хроніка урмезійовських убивств" (1991 – у соавторстві из Валентинов Петровцій); отділними книгами у товмацтві–переводі Ивана Петровція уйшли: **из мадярської** – книга стихів Кароя Баллы "Речитативи" (1983), зборник "Угорські народні пісні" (1984), історичний роман Гейзы Гардонія "Зірки Егера" (1987), книга казок Клари Біхарі "Золотоносне дерево" (1990), книга Міклоша Вереша "Листи до Воланда" (1998), антологія мадярської класичної и днишньої поезії "Іскри чардашу" (1998); **из французької** – антологія днишньої французької

поезії "Приглушені ридання" (1991), книга Шарля Бодлера "Літанії Сатані" (1994), антологія французької класичної і днішньої поезії "Вечорова гармонія" (2004). Іван Петровцій стовмачив—перевів из мадярської на вкраїнську статю Івана Франка "Українці", яка є напечатана у 41—му томі Зібраня творів Івана Франка у 50—твох томах. У товмацтві—переводі Івана Петровція увіділи світ французькі стихи А. Пушкіна, М. Лермонтова, Ф. Тютчева, "Малі поезії в прозі" Шарля Бодлера, "Борський зошит" Міклоша Радноті, и отділні произведения Віктора Гюго, Шарля Бодлера, Поля Верлена, Артура Рембо, Стефана Малларме, Гійома Аполлінера, Поля Елюара, Жана Кокто, Жака Превера, Жака Рубо, Шандора Петефі, Ендре Аді, Дюли Югаса, Деже Костолані, Арпада Товта, Мігая Бабіча, Дюли Йісха, Міклоша Вереша, Кароя Борі, Єви Петровцій и многих других.

По русинськы Іван Петровцій написав и упустив такі книги: "Діалектарій, або ж Мила книжочка русинської бісіды у віршах" (1993), "Наши співянки" (1996), "Наши и нинаші співянки" (1998), "Битантійські співянки" (2001), "Послідні співянки" (2004). И чисто по русинськы упустив ПЯТНАДЦЯТЬ номерів личної новинки "РУСИНСЬКА БІСІДА" (1997-2001). Доста много стихів Івана Петровція стовмачено—переведено французьков, німіцьков, мадярськов, чеськов, словацьков, калмыцьков и руськов бісідами. У цімборастві из цімбором дітиства, едносільчанином, композитором и співаком, народним артистом України Іваном Поповичом написав більше тридцятьох співянок, многі з которых

уходили отдельными пластинками, входили до многих киномий.

Іван Петровцій був делегатом Першого Конгресу Міжнародної Асоціації Україністів (Київ, Україна, 1990), Першого Всесвітнього Конгреса Русинів (Межілабирці, Чехословаччина, 1991). Реакційними силами русинства – фактично: антирусинами! – був нидопущений до роботи Пятого Всесвітнього Конгреса Русинів (Ужгород 1999.)

Іван Петровцій є лавреатом:

- премії імені Дюоли Йєша Мадярського Союза писателів (1994),
- Міжнародної премії за ліпшу сатиру "Хитрий Петр" (Болгарія, 1997),
- Міжнародної премії за русинську літературу імені Олександра Духновича (1998) і багатьох інших.

Член Союза писателів України з 1986 року.

ЗМІСТ

СПÜВАНКА НА УДКРЫТЯ КНИГЫ	5
СПÜВАНКА ЗА ПАХНЯЧЫЙ ДОЩ	6
СПÜВАНКА ЗА ЖИВОСЕ РУСИНСЬКОЕ	
СЛОВО	7
СПÜВАНКА ЗА МЁЙ ХРЕСТ	8
СПÜВАНКА СЛОВЕСНА	10
БОГ – РУСИН	11
БОГ ЛЮБИТЬ	12
СПÜВАНКА ЗА ДВА ВЕЛІКІ СЯТКЫ	13
СПÜВАНКА ЗА КОЛЯДУ	14
СПÜВАНКА ЗА РҮЗДВЛЯНУ ЯЛИНКУ	15
СПÜВАНКА ЗА ВТО, ЯК Я ПРОЗРІВ	16
СПÜВАНКА ЗА ШАРХАНТЬ	17
СПÜВАНКА ЗА ПРИХҮД ДИЯВОЛА	18
СПÜВАНКА ЗВІДАЛНА	19
СПÜВАНКА-ПЛАЧ ЗА МОЙЫВ МАМКОВ	20
СПÜВАНКА ЗА ПОСЛДНЬОЕ ЧЕКАНЯ	21
СПÜВАНКА ЗА СМИРТЬ	22
СПÜВАНКА ЗА СМЕРТЕЛНУ ТАЙНУ	23
СПÜВАНКА ПОСМЕРТНА	24
СПЕРЕДСЛОВО ДО	
ДВАДЦЯТИДВОТОМНОЇ	
ЗАПИСКЫ САМОУБИЙЦІ	25
СПÜВАНКА ЗА БОЖУ ВОЛЮ	26
СПÜВАНКА БЕЗНАДІЙНА	28
СПÜВАНКА ЗА РУСИНСЬКУ БІДНІСТЬ	29
СПÜВАНКА	
ЗА КОВДОШКУ З ИРШАВСЬКОГО РАЙОНА	32
СПÜВАНКА ЗА РУСИНСЬКУ ЄДНІСТЬ	33
СПÜВАНКА ПРОТЎВ ПРАВДЫ	34
СПÜВАНКА ЗА ВТО, ШТО М СЯ ПÓЯВ	35
СПÜВАНКА ЗА РУСИНСЬКОГО ЧЕ ГЕВАРУ	36

СПҮВАНКА ЗА ФЕРЕНЦ ЛІСТА	37
СПҮВАНКА ЗА РУСИНКУ	38
СПҮВАНКА ЗА УТРАТУ ДУШІ	39
СПҮВАНКА САМОПОБИЙНА	40
СПҮВАНКА ЗА МОЇ СЛОВА	42
СПҮВАНКА ЗА МОВУ	43
СПҮВАНКА ЗА НИЗАХОСНОВАНІ СЛОВА	44
СПҮВАНКА ЗА ЗРУБАНІ ХАЩІ	45
СПҮВАНКА ЗА МОЮ МАЧКУ	47
СПҮВАНКА ЗА МИNUЛОС И ЗА НАРОД	48
СПҮВАНКА ЗА ЖИДЎСЬКІ ДОЛАРЫ	49
СПҮВАНКА ЗА ГОЛУ ДЁВКУ	50
СПҮВАНКА ЗА ЮЛАНИН ХРІН	51
СПҮВАНКА ЗА ЖИТЬОВУ ЛОГІКУ	52
СПҮВАНКА ЗА БРЕХАЧА	53
СПҮВАНКА ДЯКОВАЛНА	54
СПҮВАНКА ИВАНОВИ ПОПОВИЧУ – ЦЇМБОРОВИ ДІТИНСТВА, НАРОДНОМУ АРТИСТОВИ УКРАЙИНЫ	56
СПҮВАНКА ГОЛОСОВАЛНА	58
СПҮВАНКА ЗА СИГІНЯШНОГО ПСА	60
СПҮВАНКА ЗА ВТО, ОШ РУСИНAM НЕ ПИСАНІ ЗАКОНЫ	61
СПҮВАНКА ЗА СЛОВО	63
СПҮВАНКА ЗА ИСТИННУ ЖОНУ	65
СОНЕТ – I	66
СОНЕТ – II	67
СОНЕТ – III	68
РУСИНСЬКІ ХОККУ	69
ВОСЬМИШОРЫ	70
СПҮВАНКА ИЗ ЛАТЫНСЬКЫМА ПОСЛОВИЦЯМИ	76
МОЛЕНІЄ	77
СПҮВАНКА УМИРАЛНА	78

СПІВАНКА ЗА СТАРЕЧОСЕ ПОРОЗУМІНЯ	79
СПІВАНКА ЗА БЕЗНАДІЮ	80
СПІВАНКА ЗА ЯРЬ	81
СПІВАНКА ЗА МИNUЩОСЕ	82
СПІВАНКА ЗА ТРЫВОЖНОСЕ ЧЕКАНЯ	83
СПІВАНКА ЗА РУСИНСЬКОСЕ ССВАЖАНЯ	84
СПІВАНКА ЗА ТОТО, ШТО Є ТИПИР	85
СПІВАНКА ЗА РУСИНСЬКОСЕ СЕЛО	86
СПІВАНКА БЕЗ СЛІВ	87
СПІВАНКА ЗА МОГО ДІДА	88
СПІВАНКА СПІДСПІДНЯ	89
СПІВАНКА ЗА ВТО, ОШ ВСЬО МИNUЩОСЕ	90
СПІВАНКА ЗА БЕЗСМЕРТНІСТЬ	91
СПІВАНКА ЗА ГОСТИНЫ	92
СПІВАНКА ЗА ВОЙНУ БЕЗ ВОЙНЫ	93
СПІВАНКА ЗА МУЗУ	94
СПІВАНКА ЗА КОРОЛЯ	95
СПІВАНКА ЗА ДІТИНСТВО	96
СПІВАНКА ЗА РОЖДЕСТВО	97
СПІВАНКА ЗА ПУСТОТУ	98
СПІВАНКА ЗА МОС ЖИТА	99
СПІВАНКА ЗА ВШЫТКО ФАЙНОСЕ	100
СОНЕТ ЗА ПРОМИНУЛОСЕ ДІТИНСТВО	101
СПІВАНКА ЗА РУСИНСЬКОСЕ СЛОВО	102
СПІВАНКА БОЯЛНА	103
СПІВАНКА ЗА ЧАС И ЗА ПРОСТҮР	104
СПІВАНКА ЗА ЛАЙКЫ РУСИНСЬКІ	105
ЕГЗЕГІ МОНУМЕНТУМ	106
СПІВАНКА ЗА ВЫХОДЯЩОГО ИЗ РУСИНІВ	107
СПІВАНКА ЗА ТЫХ, У КОГО НИС ГРОШИ	110
СПІВАНКА ЗА ТОГО, У КОГО МНОГО ГРОШИ	112
СПІВАНКА ЗА ДІЛА ЧОРТІСЬКІ	114

СПҮВАНКА ЗА ДІЛА ЯНГЕЛСЬКІ	116
СПҮВАНКА ЗА ГОГУ, ГАГУ И ГІГУ	118
ЧОТЫРИШОРЫ	119
ЄДЕН ДВАШОР	124
СОНЕТ ЗА СТАРЁСТЬ	125
СПҮВАНКА ЗА НИПРОЧИТАНІ КНИГЫ	126
БОГ БІГ УД БІД ...	127
СПҮВАНКА ЗА БОЖУ СИЛУ	128
СПҮВАНКА ЗА ВПСТАЛІ МИНУТЫ	
СПҮВАНКЫ ЦІМБОРАМ ДІТИНСТВА,	
КОТРЫ СІСІ СПҮВАНКЫ ВЖЕ НИГДА НІ	
УЧУВУТЬ	130
ПРОЛОГ	131
МИША БЕРЕЗНАЙ–СЛОВАЧИН	133
ВАСИЛЬ ИВАНА МИТРИКЎСЬКОГО	134
ИВАН ПЕТРОВЦІЙ–ФІРІЙЎВ	135
ЮРА МИКУЛЇВ	136
ЛАДЬО ГУСТИЧИН	138
АННА БАГИЙОВА	139
ИВАН КРАСУЛИН	141
ФЕРКО АНДРІШКО	142
ПЕТРО ФЕРЕНЧИКАНИН	144
ВАСИЛЬ КҮЗЛЯКЎВ	145
ПЕТРО РОМАНИК	147
ВАСИЛЬ МЕЛЛИК	148
ВАСИЛЬ ЛУКЎВ	149
ЮРКО ЯНОШЎВ	151
АНДРІЙ ГУСТАВА МЕЙРІНКОВОГО	152
ИВАН ПЕТРОВЦІЙ – Я	153
ЕПІЛОГ	155
СПҮВАНКА ЩІ НІ СПҮВАНА	156
МОЄ ЖАДАНЯ	157
СПҮВАНКА НА ЗАКЇНЧІНЯ КНИГЫ	158
СПҮВАНКА ПОСЛЇДНЯ	159
СПҮВАНКА КҮНЦЬОВА	160
ПРО АВТОРА	161

УДК 821.161.2-1
П 30
ББК 84 (4УКР)6-5

ИВАН ПЕТРОВЦІЙ
ПОСЛІДНІ СПІВАНКИ
РУСИНСЬКА ПОЕЗІЯ

Редактування та коректура за автором

Фото Василь Кочан

Художнє оформлення і технічне редактування Н. Наумченко

Підписано до друку 12.07.2004. Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman.

Умов. друк. арк. 9,76. Умов. ф.-відб. 10,5.

Тираж 1000 прим.

Надруковано у друкарні ПП «Повч Р.М.»
88000, м. Ужгород, вул. Великокам'яна, 31

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції:

Серія Зт № 11 від 06.05.2001 р.,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

ИВАН ПЕТРОВЦІЙ

ПОСЛІДНІ СПІВАНКИ. — Ужгород: 2004. — 168 с.

ХЛІБ ДУШИ

Александр ДУХНОВИЧ

БОВТ ФАЙНІ КНИГИ

Робиме:

уд РАНІНЬКА до ВЕЧЕРА

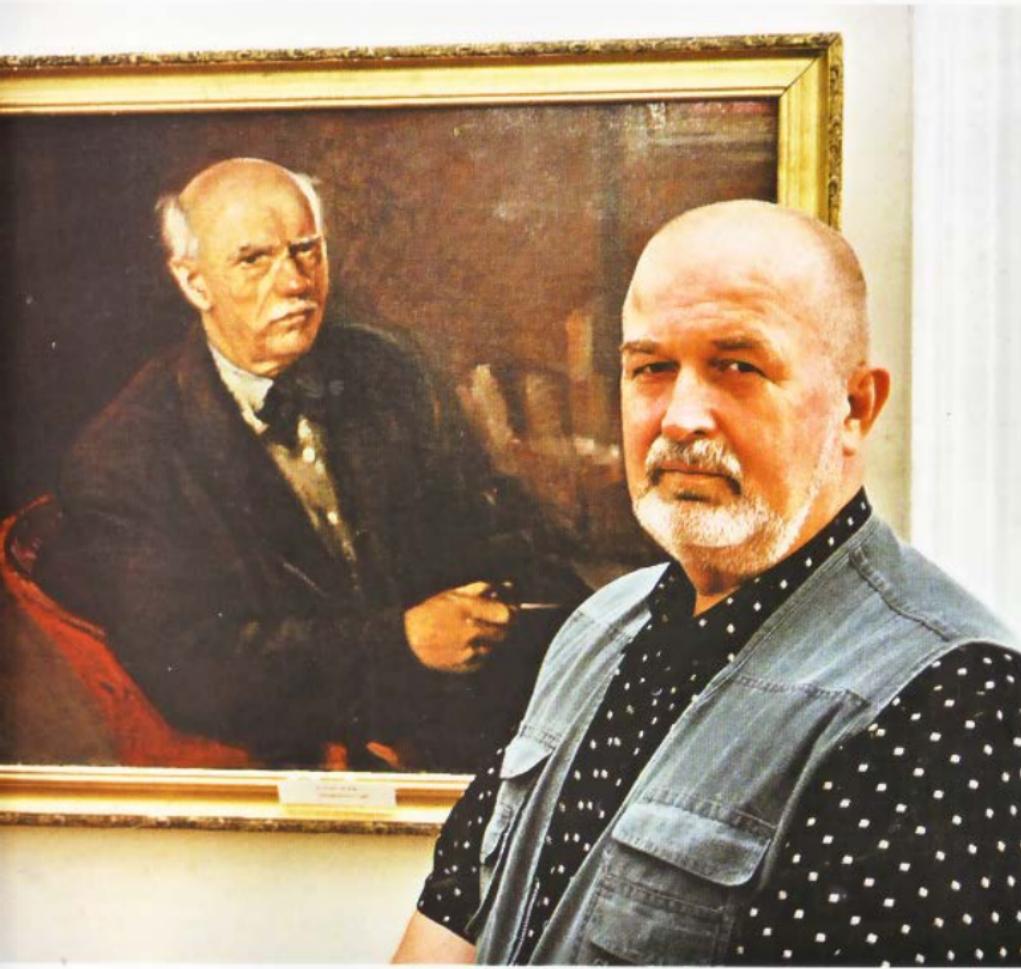
Полуденкуєме:

кот МАСМЕ за ШТО

Геверуєме:

ЛЕМ у НІДЛЮ

Іван Петровцій

ПОСЛІДНІ СПÜВАНКЫ